

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

9'uncu Birleşim
17 Ekim 2024 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Çeşitli İşler

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden genç misafirlere “Hoş geldiniz.” denilmesi

2.- Başkanlıkça, Genel Kurulu teşrif eden Macaristan Ulusal Meclisi Başkanı Laszlo Köver ve beraberindeki heyete “Hoş geldiniz.” denilmesi

3.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden İsviçre Büyükelçisine “Hoş geldiniz.” denilmesi

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Konya Milletvekili Mehmet Baykan'ın, medyadaki asılsız haberlere ilişkin gündem dışı konuşması

2.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, İstanbul genelinde yaşanan grev ve direnişler ile 20 Ekimde yapılacak olan TÜRK-İŞ mitingine ilişkin gündem dışı konuşması

3.- Gaziantep Milletvekili Şahzade Demir'in, Filistin'de devam eden soykırıma ilişkin gündem dışı konuşması

V.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Şengül Karşlı'nın, yapay zekâ destekli sistemlere ilişkin açıklaması

2.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, 19 Ekim Muhtarlar Günü'ne ve Nuri Pakdil ile Aliya İzzetbegoviç'in vefat yıl dönümlerine ilişkin açıklaması

3.- Kütahya Milletvekili İsmail Çağlar Bayırcı'nın, 15 Ekim Dünya Kadın Çiftçiler Günü'ne ilişkin açıklaması

4.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Manavgat baraj gölü üzerinde yapımı planlanan yüzer GES projesine ilişkin açıklaması

5.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'in, dün Malatya'da, bugün de Sivas'ta yaşanan depremlere ilişkin açıklaması

6.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, üniversite öğrencilerinin barınma sorunlarına ilişkin açıklaması

7.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, iktidardan İsrail'e yönelik yaptırım talep ettiklerine ilişkin açıklaması

8.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Uşak için tüm kurumların bir araya gelmeye hazır olduğuna ilişkin açıklaması

9.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, Açık Radyonun lisansının iptal edilmesine ilişkin açıklaması

10.- Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko'nun, emekliliğin en kötü olduğu ülkeler sıralamasında Türkiye'nin başı çektiğine ilişkin açıklaması

11.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Yargıtay 1. Ceza Dairesinin “faili meçhul cinayet davası” olarak tarihe geçen davada beraat ve zaman aşımı kararını onamasına ilişkin açıklaması

12.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigit'in, 17 Ekim Dünya Yoksullukla Mücadele Günü'ne ve kadınlara yönelik ekonomik şiddete ilişkin açıklaması

13.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, Nuri Pakdil'in vefat yıl dönümüne ilişkin açıklaması

14.- Konya Milletvekili Mehmet Baykan'ın, “gerçekleşmez” denilen her şeyin gerçekleştirildiğine ilişkin açıklaması

15.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, KHK zulmüne derhâl son verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

16.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, Çorum'da otizmlı çocukların eğitim sorununa ilişkin açıklaması

17.- Sakarya Milletvekili Ayça Taşkent'in, Sakarya'da deprem konusunda henüz iyi bir hazırlık göremediklerine ilişkin açıklaması

18.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, 17 Ekim Dünya Yoksullukla Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması

19.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, cezaevlerinde bulunan yüz binlerce kişinin ve yakınlarının gözünün dokuzuncu yargı paketinde olduğuna ilişkin açıklaması

20.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'a tasarruf genelgeleri doğrultusunda yönelttiği soru önergesine ilişkin açıklaması

21.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, Haymana Kaymakamının, çiftçilere verdiği “Hazine arazilerini ekmeyin.” talimatına ilişkin açıklaması

22.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, 17 Ekim Dünya Astsubaylar Günü'ne ve TEMAD'ın 40'ıncı kuruluş yıl dönümüne ilişkin açıklaması

23.- Adana Milletvekili Sadullah Kısacık'ın, 8'inci Uluslararası Adana Lezzet Festivali'ne ilişkin açıklaması

24.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Aile Hekimliği Sözleşme ve Ödeme Yönetmeliği taslağına ilişkin açıklaması

25.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, 17 Ekim Dünya Astsubaylar Günü'ne ilişkin açıklaması

26.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, Mardin ve Urfa illerinde bulunan sınır kapılarının 2014 yılından beri kapalı olmasına ilişkin açıklaması

27.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, İsrail'le ticaretin Filistin'in ismi kullanılarak yapıldığına ilişkin açıklaması

28.- Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın, çeşitli nedenlerle ilişkisi kesilen lisans, yüksek lisans ve doktora programlarındaki öğrencilerin af beklediğine ilişkin açıklaması

29.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, yazar Nuri Pakdil'in ölüm yıl dönümüne, 17 Ekim Dünya Yoksullukla Mücadele Günü'ne, 17 Ekim Dünya Astsubaylar Günü'ne, CHP eski Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu hakkında verilen zorla getirilme kararına, Hazine ve Maliye Bakanlığının vergi yüzölçümü listesini yayınlamaya başladığına ve İsrail'in, Lübnan'da ve Filistin'de olan saldırılarına devam ettiğine ilişkin açıklaması

30.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, 17 Ekim Dünya Yoksulluğu Ortadan Kaldırma Günü'ne, 17 Ekim Astsubaylar Günü'ne ve hafta içerisinde kendilerini ziyaret eden pilotlara ve Kamu Memurlar Derneğine ilişkin açıklaması

31.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, Azerbaycan'ın Bağımsızlık Günü'ne, 17 Ekim Dünya Astsubaylar Günü'ne ve İsrail'in Gazze başta olmak üzere Lübnan'da da katliamlarına devam ettiğine ilişkin açıklaması

32.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Freedom House'un 2024 yılı İnternette Özgürlük Raporu'nda Türkiye'nin internetin özgür olmadığı ülkeler kategorisinde yer aldığına, AKP'nin asimilasyon politikalarına ve Alevi-Bektaşî Kültür ve Cemevi Başkanlığının 16-17 Ekim tarihlerinde Munzur Üniversitesinde düzenlediği Anadolu'nun Horasan'ı Tunceli Sempozyumu'na, cezaevi idare ve gözlem kurullarına ve mahpus Keyfo Başak'a ilişkin açıklaması

33.-Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Merkez Bankasının bugün açıkladığı faiz oranlarına; dün Malatya'da, bugün Sivas'ta yaşanan depremlere, TÜRK-İŞ'in eylül ayı için açıkladığı açlık sınırına ve bütçenin eylül ayında 100 milyar lira açık verdiğine ilişkin açıklaması

34.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıl'a'nın, Cumhurbaşkanı kararıyla şans oyunlarından savunma sanayisine aktarılan payın yarı yarıya indirildiğine ilişkin açıklaması

35.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, 17 Ekim Dünya Yoksullukla Mücadele Günü'ne; Birleşmiş Milletleri, İsrail'in devam ettirdiği soykırımın bitirilmesi için aksiyon almaya davet ettiklerine, 18 Ekim Nuri Pakdil'in vefat yıl dönümüne, 17 Ekim Dünya Astsubaylar Günü'ne, bugün Sivas'ta yaşanan depreme, İzmir Büyükşehir Belediyesinin Elâzığ'da okul yapma sözüne ve İstanbul Büyükşehir Belediyesinin 100 bin konut vaadine ilişkin açıklaması

36.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

37.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

38.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, hepatit B ve tetanos aşılarının tedarikinde sorun yaşandığına ilişkin açıklaması

39.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin konuşması

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, 6 Şubat depremlerinden etkilenen bölgelerle ilgili bir toplumsal seferberliğe ihtiyaç olduğuna ilişkin konuşması

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin tarafından, kumar bağımlılığıyla daha etkin mücadele edilmesi, toplum sağlığının korunması, gençlerin zararlı alışkanlıklardan uzak tutulması ve organize suçlarla mücadelede daha etkili adımlar atılması amacıyla 17/10/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin Genel Kurulun 17 Ekim 2024 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

VIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, enflasyonla mücadeleye ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/15135)

2.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Çorum L Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun hak ihlaline uğradığı iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15233)

3.- Ankara Milletvekili Okan Konuralp'ın, bir oyun platformu hakkında alınan erişim engeli kararına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15394)

4.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, bir uluslararası uyuşturucu çetesine yönelik yapılan operasyonda yakalanan şüphelilerin yargılamalarına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15402)

5.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, vatandaşların bankalara olan borcuna ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/15447)

6.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, vergi cenneti olarak bilinen ülkelere yapılan para transferlerine ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/15450)

7.- Mersin Milletvekili Perihan Koca Doğan'ın, 2 ağır hasta mahkûmun tahliye edilmeleri talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15539)

8.- Şırnak Milletvekili Ayşegül Doğan'ın, 2 ağır hasta mahkûmun tahliye edilmeleri talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15550)

9.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, DMD hastalığının tedavisinde kullanılan bir ilacın SGK kapsamına alınmasına ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ın cevabı (7/15802)

10.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Gebze OSB yemekhanesi hakkında çeşitli şikâyetlere ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ın cevabı (7/15930)

11.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir 1 Nolu F Tipi Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/16018)

12.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir işletmede işçilere ayrımcılık yapıldığı iddiasına ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ın cevabı (7/16027)

13.- İstanbul Milletvekili Doğan Bekin'in, Bakanlık emrinde görevlendirmeye çalışan hekimlerin hizmet sürelerinin askerlik hizmetinden sayılması talebine ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/16086)

14.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, Ankara Mamak Muhabere Elektronik Bilgi Sistemler Okulu ve Eğitim Merkezi Komutanlığının kantin işletmesiyle ilgili çeşitli iddialara ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/16213)

15.- İstanbul Milletvekili Mehmet Selim Ensarioğlu'nun, çocuk ve kadın cinayetlerinin engellenmesine yönelik yapılan çalışmalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/16382)

16.- Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırlioğlu'nun, asker taşıyan araçların karıştığı trafik kazalarına ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/16513)

17.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, Süleyman Askeri Bey'in mezarının Türkiye'ye getirilmesi talebine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/16679)

18.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, il genel meclisi üyelerinin protokol sıralamasındaki yerlerinin düzenlenmesi talebine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/16797)

17 Ekim 2024 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.01

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER: Elvan IŞIK GEZMİŞ (Giresun), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)

-----0-----

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 9'uncu Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

III.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Çeşitli İşler

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden genç misafirlere “Hoş geldiniz.” denilmesi

BAŞKAN – Genç misafirlerimiz var, onlara hoş geldiniz diyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, medyadaki asılsız haberlerle ilgili söz isteyen Konya Milletvekili Mehmet Baykan'a aittir.

Buyurun Sayın Baykan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Konya Milletvekili Mehmet Baykan'ın, medyadaki asılsız haberlere ilişkin gündem dışı konuşması

MEHMET BAYKAN (Konya) - Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; sözlerimin hemen başında pazartesi, salı, çarşamba; Mardin, Diyarbakır, Batman illerimize partideki Yerel Yönetimlerdeki görevimiz sebebiyle yaptığımız ziyarette bölgede son gelişmelere yönelik pozitif duruşu yakından izlediğimizi ve bölge halkındaki mutluluğu, bölge halkındaki istikrar ve huzuru -nasıl yansıdığını- görmüş bir milletvekili olarak sizlerle paylaşmak istiyorum.

Bugün gelişen dijital dünyayla birlikte hayatımızın ayrılmaz bir parçası hâline gelen sosyal medya platformlarının yanlış bilgilendirme ve asılsız haberlerin yayılmasındaki etkisi üzerine konuşmak istiyorum. Ne yazık ki sosyal medya üzerinden hızla yayılan asılsız haberler ve manipülatif içerikler toplumumuzun huzurunu bozmakta, bireyler arasında güvensizlik yaratmakta ve toplumsal kutuplaşmayı derinleştirmektedir. Bu dezenformasyonu bitirmek ve gerçek haberleri duyurmak için arkadaşlarımızla birlikte bir değil iki tane haber ajansı kurduk: Bir asılsız haberler ajansı (AHA), diğeri ise doğru olmayan haberler ajansı (DOHA). Yalanın şiddetine göre “AHA” ya da “DOHA” diyeceğiz. Gelin bunları birkaç örnekle açıklayalım: Sosyal medyada Türkiye'nin Sudan'dan beş ay önce sıfır gümrükle domuz eti ithal etmek için anlaşma yaptığı iddiası ortaya atılıyor ama gerçek, Sudan'la imzalanan ticaret ve ekonomik ortaklık anlaşmasının yalnızca sığır, koyun, keçi sakatatlarını kapsamakta olduğu, domuz eti ve sakatatların kesinlikle kapsamın dışında olduğu ve komik olan, Sudan'ın hiçbir ülkeye domuz eti ithalatı tarihinde gerçekleştirmediği ortaya çıkıyor.

Yine son günlerde, FETÖ hesapları tarafından yeni yayılmaya başlanan “Almanya, iltica talebi reddedilen Suriyelileri ve Afganları uçakla Türkiye'ye gönderiyor.” iddiası ortaya atılarak kamuoyunu manipüle etmeye yönelik çalışmalar yapılıyor ama bu da ilgililerce yalanlanıyor.

“Türkiye çürüdü, battı, sebebi Hükûmet.” diyen bir yapılanma var. Gelin, bir örnekle bakalım, rakamlar Avrupa Uyuşturucu Raporu'ndan. Avrupa ülkeleri içerisinde 1 milyon nüfus başına uyuşturucu kaynaklı ölüm sayılarında -keşke hiç olmasa ama- Türkiye 12'yle Avrupa ülkeleri arasında en düşük seviyede.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Haftalık bülten mi yayınlayacaksınız...

BAŞKAN – Arkadaşlar, kürsüde hatip varken lütfen kendi aramızda konuşmayalım.

Buyurun Sayın Baykan.

MEHMET BAYKAN (Devamla) – Beyefendinin özel merakıdır efendim.

BAŞKAN – Sonra söz alıp herkes gereğini yapabilir.

Buyurun.

MEHMET BAYKAN (Devamla) – Ama adam haber yapıyor “En çok kullanılan 6 uyuşturucudan 3'ünde Türkiye 1'inci sırada.” diye başlık atıyor. İşin gerçeği ise haber arasında açıklanıyor: “En yaygın 6 uyuşturucunun 3'ünün en fazla ele geçirildiği ülke Türkiye.” Kullanıldığı değil, ele geçirildiği. Bu şekildeki yalanlardan bıktık artık, AHA ya da DOHA için çalışanların kimliği fark etmiyor; bazen sunucu, bazen haberci, bazen belediye başkanı ve bazen maalesef milletvekili.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Milletvekilleri doğruyu anlatıyor, doğruyu.

MEHMET BAYKAN (Devamla) – Önceki dönem CHP'de olan Samsun Atakum Belediyesine gelen haciz haberini “AK PARTİ'den CHP'ye geçen Atakum Belediyesine haciz geldi.” şeklinde değiştirecek kadar utanmayan televizyon kanalları var.

Asılsız haberlere devam ediyoruz.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Altı yüz elli haftadır Kabataş yalanını bekliyor...

MEHMET BAYKAN (Devamla) – “Çin'de 2.500 kilometre yol 2,5 milyarken Türkiye'de 460 kilometre 8 milyar dolar.” yalanı dolaştırıldı.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Yalanın ferîştahı o.

MEHMET BAYKAN (Devamla) – Ama Çin'deki yolun 1.000 kilometresinin çölden geçtiği, yolun aslında 5,2 milyar dolara mal olduğu, Çin'deki yolun 4, Türkiye'dekinin 8 şerit olduğu, Çin'deki yoldan günde 10.000 araç geçerken Türkiye'deki Kuzey Marmara'dan günde 150.000 araç geçtiğini bilmenize rağmen yalanınız açığa çıkmasın diye susuyorsunuz. Ama yalan yok, nadir de olsa yalanın doğrusu açıklandığında bunu kullananlar da var. Mesela, İçişleri Bakanlığının çalışmalarını yakından takip eden Milletvekili Sayın Murat Bakan, İstanbul polisinden yakaladığı bir bagaj dolusu silaha işlem yapmadığını duyururken kısa bir süre sonra bu silahların aslında Teşkilat dizisinde kullanılan materyaller olduğunu açıklayarak polislerimizden özür diledi. Silahlar oyuncak çıktı arkadaşlar. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın ve Ticaret Bakanımız Ömer Bolat'ın defalarca açıklaması ve

bununla ilgili birçok açıklama yayınlanmasına rağmen ısrarla "İsrail'le ticaret anlaşması devam ediyor." yalanına devam edenler var.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) – Etmiyor mu Mehmet Bey, etmiyor mu!

MEHMET BAYKAN (Devamla) – Artık şuna eminim ki bu yalanda ısrar edenlerin Filistin'le ticaretin kesilmesi ve Filistin halkının Türkiye'den giden ürünlerden istifade edememesi gibi bir amaç taşıdığına da inanıyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler) Gördüm, oyna!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Filistin bu kadar çeliği ne yapıyor, bu kadar çeliği!

MEHMET BAYKAN (Devamla) – Tarım Bakanı Sayın Yumaklı Türkiye'de tohumların 97'si yerli derken...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Gündem çok yoğun uzatamıyoruz.

MEHMET BAYKAN (Devamla) – Ona göre hazırlandım Başkanım, lütfen.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Bir dakika verin de Kabataş'tan da bahsetsin.

BAŞKAN – Hayır, hayır, siz bitirin, mikrofonsuz bitirin, söz veremiyoruz. Size söz verirse iki saat edecek toplamda.

MEHMET BAYKAN (Devamla) – Nihayet Türkiye'de saman ithalatı safsatası inanılmaz oldu.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Baykan, Güney Afrika davasına müdahillikle ilgili yanlış beyanlarınızı bir düzeltin ilk önce.

MEHMET BAYKAN (Devamla) – "Buğday üretimi bitti." dediniz; yalan çıktı.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Yanlış beyanlarınızı bir düzeltin ilk önce.

MEHMET BAYKAN (Devamla) – 100 bin konut teslim edilirken deprem bölgesinde hâlâ "beton ekonomisi" diyorsunuz.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Beyanlarınız duruyor burada. Laf atmıştınız, tersi çıktı Sayın Baykan.

MEHMET BAYKAN (Devamla) – "Hatay'da baraj duvarı çatladı." diyerek deprem kurtarma çalışmalarını sekteye uğrattıktan sonra bile propaganda yapıyorsunuz.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Güney Afrika davasına müdahillikle ilgili "Güney Afrika davasına müdahil olunamaz." demişsin, bak, olunmuş. Onu bir düzeltsen nasıl olur?

MEHMET BAYKAN (Devamla) – "Lut kavminin çocuklarıyız." diyenlerin pankartlarına alkış tutanlar, her pislığe alkış tutanlar; sonra birisi çıkıp da kızlarımıza saldırınca Hükümetimize kabahat buluyorlar.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Baykan.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Baykan, yanlışlarınızı bir düzeltsen nasıl olur? Bak, belgeler burada, burada Sayın Baykan.

MEHMET BAYKAN (Devamla) – "Ayasofya açılmaz." "Togg yapılamaz." "Karadeniz doğal gazı çıkarılamaz." "Hızlı tren gidemez." "İstanbul Havalimanı'na uçak inemez." "Sismik gemiler yüzemaz." dediniz de ne oldu diyorum ve sizleri saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Baykan.

Gündem dışı ikinci söz, İstanbul genelinde yaşanan grev ve direnişlerle 20 Ekimde yapılacak olan TÜRK-İŞ mitingi hakkında söz isteyen İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'a aittir.

Buyurun Sayın Bayhan.

2.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, İstanbul genelinde yaşanan grev ve direnişler ile 20 Ekimde yapılacak olan TÜRK-İŞ mitingine ilişkin gündem dışı konuşması

İSKENDER BAYHAN (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Başkan.

Genel Kurulu ve özellikle de bizleri takip eden işçi, emekçi kardeşlerimi sevgiyle saygıyla selamlamak istiyorum.

Türkiye'yi yöneten saray iktidarının özellikle işçi ve emekçileri aldatmak için yürüttüğü propagandada sevdiği 3 tane sözcük var, çok kullandığı 3 tane sözcük var: Bunlardan biri "millîlik", diğeri "yerlilik", bir diğeri de "din kardeşliği". Şimdi, ben de sizlere insanca yaşayacak ve insanca çalışacak, ücretler için, fabrika hayatı, iş yeri hayatı için mücadele eden, bunun için grev ve direnişlerde olan, eylemler yapan işçi ve emekçi kardeşlerimizin gözünden bu seven 3 sözcüğün ne ifade ettiğini, ne anlam ifade ettiğini anlatmaya çalışacağım. Bir anlamda yerlilik, millîlik ve din kardeşliği propagandasının emek cephesinden karnesini çıkarmaya çalışacağım.

İstanbul'un batı ucunda 2 fabrika var: Biri As Plastik, bir diğeri Polonez. As Plastik işçileri yirmi dokuz gündür, Polonez işçileri ise doksan bir gündür grevdeler. Diğer ucunda ise Tuzla'da yine 2 fabrika var, bunlardan MKB Rondo, Tarkett fabrikaları. Onun dışında Gebze'de Mersen, Bursa'da Eker Süt, Kocaeli'de Bekaert, Soma'da FERNAS, Antep'te Akcanlar, Eskişehir'de Sarar, Hatay'da Yolbulan, Çerkezköy'de Elba Bant, İzmir'de Lezita ve son olarak da Denizli'de Filidea tekstil işçileri; binlerce işçi kardeşimiz bu fabrikalarda ya grevdeler ya direnişler, insanca yaşayacak ücret ve çalışma koşulları istiyorlar. Tabii, kamu işçileri var, yüz binlerce kamu işçisi, sayıları 1 milyona varan kamu işçileri. İstanbul, Eskişehir, Kayseri, Kocaeli, Sivas ve daha birçok kentte onlar da insanca yaşayacak ücret ve insanca çalışma koşulları istiyorlar.

İstanbul'da bulunan Polonez ve As Plastik fabrikası, grev ve direnişin devam ettiği diğer fabrikaların bir özelliği var. Bunlardan özellikle Polonez fabrikası yüzde 77 Ürdün sermayeli, yüzde 23 yerli sermayeli, iş birlikçi bir sermayedara ait. Diğer bütün fabrikalar ise Fransa, Belçika, Almanya, Avusturya, İsveç gibi yabancı tekellerin yani yabancı kapitalistlerin ve sömürücülerin sahibi olduğu fabrikalar ve bu fabrikalarda grev hakkı, toplu sözleşme hakkı, insanca çalışma hakkı, iş güvencesi, işten atılma dâhil yasalarda var olan 3-5 tane her türlü hak ayaklar altında; hiçbirine hiçbir yabancı tekelin temsilcisi olan sömürücü uymuyor, hiçbirini dinlemiyor. Ama ne oluyor? Onların karşısına dikilen, birliğini oluşturup sendikalaşan, toplu sözleşme yapmaya çalışan yüzlerce, binlerce işçi kardeşimizin karşısına jandarma ve polis yetkilileri, yöneticileri dikilip, bu yabancı sömürücüleri koruyup onları eziyorlar, bacaklarını, kollarını kırıyorlar Polonez'de olduğu gibi, gözaltına alıyorlar FERNAS'ta, As Plastikte olduğu gibi. Tabii, yerli sermayedarların olduğu fabrikalar da bunlardan daha iyi değil. Yine, demir yolu kamu işçilerinin, özellikle kamu işçilerinin bulunduğu fabrikalar, askerî iş kolları, Demiryolları, Karayolları, sağlık ve diğer kamu iş yerlerindeki işçi kardeşlerimiz, on binlerce, yüz binlerce işçi kardeşlerimizin de durumu bundan farklı değil. Özellikle savunma sanayisinde çalışan on binlerce işçi kardeşimiz düşük ücretleri ve ağır çalışma koşullarından dolayı hak talep ediyorlar ama iktidar, saray iktidarı onların karşısında sermayenin egemenliğini perçinleyecek politikalarla ne yapıyor? Onların bütün ucuz emek sömürüsüyle oluşturdukları değerleri Bayraktar'ın ilk 100'e girip dolar milyarderi olması için kullanıyor. Ondan sonra da bunun adına "yerli, millî savunma sanayisi" diyor.

Şimdi, bir de son dönemlerde "iç cephe" kavramıyla karşı karşıyayız, bir "iç cephe" kavramı tutturuldu. İşçilerin, emekçilerin karşısında kurulan bu iç cephenin içerisinde kimler var? Valiler var, kaymakamlar var, büyük kapitalist sömürücülerin hizmetkârları var; yetmedi, bir de ruhban sınıfının büyük temsilcileri, bir de müftüler, başımaclar geçtiler bunların başına ve şimdi işçilerin, emekçilerin karşısına çıkıyor. Yani "iç cephe" dedikleri, aslında bakarsanız sermayenin, sömürücülerin çıkarları için oluşturulmuş bir cephe. Bunun için ben de, özellikle Tanrı Dağı kadar Türk, Hira Dağı kadar Müslüman olduğunu söyleyenlere

buradan seslenmek istiyorum ve işçi ve emekçi kardeşlerimi uyarıyorum: Onların kitabında sizin için yazan tek bir kavram var; sömürü, daha fazla sömürü, daha fazla sömürü, vahşice, insafsızca sömürü. Onun için 20 Ekimde Ankara'da, Tandoğan'da büyük bir miting olacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSKENDER BAYHAN (Devamla) – Bütün işçi ve emekçi kardeşlerimizi, on binlerle bu mitingde buluşmaya çağırıyoruz. Biz onlarla birlikte olacağız. Hep Ankara'da, Beştepe'de saray iktidarı mı iri, diri ve bir olacak? Bu kez Tandoğan Meydanı'nda bu ülkenin işçi sınıfı iri, diri ve bir olacak ve bu sermaye terörüne hep birlikte yanıt verecek.

Teşekkür ediyorum.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – CHP'nin çıkardığı işçileri de çağırın belediyelerden, onları da çağırın.

İSKENDER BAYHAN (İstanbul) – Hepsi gelsin.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Çağır, çağır; gelsinler.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Hadi bakalım!

İSKENDER BAYHAN (İstanbul) – Sizinkiler de gelsin, bütün işçi, emekçiler gelsin.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – CHP'nin çıkardıklarını da çağırın.

İSKENDER BAYHAN (İstanbul) – Bütün işçi, emekçiler gelsin.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – CHP çıkarmaz da sen öyle söylüyorsun.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bayhan.

III.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) Çeşitli İşler (Devam)

2.- Başkanlıkça, Genel Kurulu teşrif eden Macaristan Ulusal Meclisi Başkanı Laszlo Köver ve beraberindeki heyete “Hoş geldiniz.”

denilmesi

BAŞKAN – Sayın Milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın Numan Kurtulmuş'un resmî konuğu olarak ülkemizi ziyaret etmekte olan Macaristan Ulusal Meclisi Başkanı Sayın Laszlo Köver ve beraberindeki heyet Meclis Başkanımız Sayın Numan Kurtulmuş'la birlikte şu anda Genel Kurulumuzu teşrif etmiş bulunuyorlar. (Alkışlar) Kendilerine Meclisimiz adına hoş geldiniz diyorum. “...”(*) (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları (Devam)

3.- Gaziantep Milletvekili Şahzade Demir'in, Filistin'de devam eden soykırıma ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN – Gündem dışı 3'üncü söz, Filistin'de devam eden soykırım hakkında söz isteyen Gaziantep Milletvekili Sayın Şahzade Demir'e aittir.

Buyurun Sayın Demir.

ŞAHZADE DEMİR (Gaziantep) – Bismillahirrahmanirrahim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, televizyonları başında bizleri izleyen değerli izleyicilerimiz, vatandaşlarımız; hepinizi Allah'ın selamıyla selamlıyorum, saygı ve sevgilerimi sunuyorum.

Malumunuz olduğu üzere işgalci siyonist rejim bir yıldan fazladır Gazze'yi en ağır şekilde bombalamak suretiyle yüzyılımızın en korkunç katliamlarını gerçekleştiriyor, her türlü savaş suçunu işleyerek tüm insanlığın gözü önünde bariz bir soykırım uyguluyor. Bir yıl sonra katliam politikasını Lübnan'a taşıyan siyonist rejim, başta İran olmak üzere, diğer bölge ülkelerini de çatışmaların içerisine çekmek suretiyle tüm bölgeyi istikrarsızlığa sevk etmeyi hedeflemekte, kendince arzımevut emellerine kavuşmanın sinsi hesaplarını yapmaktadır. Dikkatlerin Lübnan-İran hattına çevrilmesiyle özellikle Gazze'nin kuzeyinde korkunç katliamlar en vahşi şekilde sürdürülüyor. Medya ambargosundan dolayı, yaşanan insanlık dramı her ne kadar gündeme gerektiği şekilde gelmese de saha kaynaklarından gelen bazı bilgiler özellikle Gazze'nin kuzeyinde durumun cidden ürkütücü boyutlara vardığını ortaya koymaktadır. Derme çatma çadırlarda yaşam mücadelesi veren Gazze'nin kuzeyindeki halk ancak vurulan çadırlarla birlikte cayır cayır yandıkları korkunç alevlerle haberlere konu olabiliyorlar. Katliamların yanı sıra kuzey Gazze'ye başta temel gıda olmak üzere, ilaç ve tıbbi malzemelerin girişine izin verilmiyor. İnsanlar açlığa mahkûm edilmiş durumda. Gelen bilgiler açlık ve susuzluk nedeniyle gerçekleşecek toplu ölümlerin an meselesi olduğunu da ortaya koymaktadır. Vicdan sahibi herkesin harekete geçmesi için daha ne olması bekleniyor doğrusu çok merak ediyoruz. Bu vahim tablo karşısında eldeki tüm imkânların kullanılması zorunlu bir hâl almıştır. Şu anda siyonist katillerin açlığa mahkûm ettiği Gazze'nin kuzeyi için gıda tedariki tüm ihtiyaçların önüne geçmiş durumdadır. Öncelikle, Hükûmetin üzerine düşen acil görev, hiç vakit kaybetmeden Gazze'ye bir gıda tedarik koridorunun açılmasına öncülük etmesi ve halkın acil gıda ihtiyacını giderecek etkin adımlar atmasıdır. Gerekli adımlar atılmadığı takdirde şimdiye kadar bombalarla can veren Gazze halkı artık açlıktan can vermeye başlayacaktır.

Değerli milletvekilleri, 28 Aralık 2023 tarihinde verdiğimiz soykırım suçuna karışmış çifte vatandaşlarla ilgili kanun teklifimiz 158 sıra sayısıyla Genel Kurulda görüşülmeyi bekliyor. Bugün canlı örneğini Gazze'de gördüğümüz soykırım suçu aslında bütün insanlığa karşı işlenmektedir. Bu iğrenç suçu işleyen çifte vatandaşların cezasız bırakılmaması, siyasi mülahazaların ötesinde son derece insani, ahlaki ve vicdani bir sorumluluktur. Kanun teklifimiz 158 sıra sayılı olmasına rağmen, henüz görüşülmeyi beklerken 161 sıra sayılı Kanun Teklifi öne alınarak görüşüldü ama kanun teklifimiz hâlen gündemin son sırasında ve görüşülmeyi beklemektedir. Öne alınan kanun tekliflerinin aciliyeti olabilir elbette ancak öne alınan kanun tekliflerindeki konulardan hiçbiri parçalanmış, açlıktan kırılan çocukların feryadının dindirilmesi için çaba sarf etmekten daha acil ve öncelikli değildir. Kanun teklifimiz yetersiz görülebilir, üzerinde eklemeler, çıkarmalar ve düzeltmeler yapılabilir. Bu, elbette olabilecek hususlardır.

Değerli milletvekilleri, geliniz, soykırım suçunun cezasız bırakılmayacağı hususunda ortak bir iradeyle -doğrudan görüşülme önergemize “ret” oyu veren CHP ve DEM PARTİ de dâhil olmak üzere- bütün parti gruplarının desteğiyle bu kanun teklifimizi bir an önce görüşüp yasalaşmasını sağlayalım. Özünde bütün insanlığa karşı işlenen soykırım suçuna iştirak her ne sebeple olursa olsun cezasız bırakılmamalıdır. Bu konuda hem iç kamuoyunda hem de Filistin konusunda hassasiyet sahibi dış dünyada oluşan beklentiye ortak bir kararla karşılayalım, teklifi öne alalım ve yasalaştıralım. Açlıktan bitap düşmüş savunmasız kadınların, diri diri yakılan ve yarasına sürülecek merhemi bile olmayan zavallı çocukların dayanacak hâlleri kalmadı. Yapacağımız her ne varsa bir an önce yapalım diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Demir.

Hemen bir dakikalara geçeceğiz.

Sayın Köver'i uğurlamak için birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 14.21

(*) Bu bölümde Başkan tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.29

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER: Elvan IŞIK GEZMİŞ (Giresun), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 9'uncu Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Şimdi, sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakikayla söz vereceğim.

İlk söz, Sayın Şengül Karslı'ya aittir.

Buyurun Sayın Karslı.

V.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Şengül Karslı'nın, yapay zekâ destekli sistemlere ilişkin açıklaması

ŞENGÜL KARSLI (İstanbul) - Hızla gelişen yapay zekâ destekli sistemler her alanda dönüştürücü bir etkiye sahip olarak bizleri yeni bir çağın eşiğine getirmiştir ancak bu teknolojiler sadece ekonomik ve teknik değil, etik ve hukuki boyutlarıyla da ele alınmalıdır. Yapay zekâ algoritmalarının karar süreçlerinde insan haklarının korunmasına ilişkin yeni riskler ortaya çıkmaktadır. Türkiye, Ulusal Yapay Zekâ Stratejisi'yle yapay zekânın toplum üzerindeki etkilerini incelemek ve bu teknolojilerin insani değerler üzerine şekillenmesini sağlamak adına küresel değer üretme iradesini ortaya koymuştur. Yapay zekâ uygulamalarında etik ve adil kullanım için uluslararası standartların geliştirilmesi zorunludur; aksi hâlde, bu araçlar psikososyal açıdan gerçekliğe aykırı bir hayat inşa edecek ya da kitlesel silahlara dönüşecektir. Bu teknolojinin insanlığın faydasına kullanılmasını sağlamak için tüm regülasyonları hazırlamak ve kötü kullanımının önüne geçmek için hep birlikte çalışmak zorundayız.

BAŞKAN - Sayın İsmail Güneş...

2.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, 19 Ekim Muhtarlar Günü'ne ve Nuri Pakdil ile Aliya İzzetbegoviç'in vefat yıl dönümlerine ilişkin açıklaması

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yerel yönetimlerimizin temel taşı olan muhtarlık müessesesi yerel demokrasinin en eski örneğini temsil etmekte ve devletimizin her noktadaki kurumsal temsilciliği vazifesini görmektedir. Muhtarlarımız bulunduğu mahallede ve köyde büyük bir özveriyle gece gündüz çalışarak devletimizin tüm kurumlarını temsil etmekte ve vatandaş ile devlet arasında köprü vazifesi görmektedir. Böylesi önemli bir görevi icra eden milletimizin güzide temsilcisi ve hizmetkârı, başta Uşak ilimizde görev yapan muhtarlarımız olmak üzere tüm muhtarlarımızın 19 Ekim Muhtarlar Günü'nü kutluyor, sağlıklı ve huzurlu bir ömür geçirmelerini temenni ediyor, görevlerinde başarılar diliyorum.

Vefatlarının yıl dönümü olması münasebetiyle, özgür Kudüs davası için yaşayan edebiyatımızın ve kültür dünyamızın unutulmayacak isimlerinden Üstat Nuri Pakdil'i ve Bosna Hersek'in ilk Cumhurbaşkanı Bilge Kral Aliya İzzetbegoviç'i rahmetle, minnetle yâd ediyorum. Mekânları cennet olsun diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın İsmail Çağlar Bayırcı...

3.- Kütahya Milletvekili İsmail Çağlar Bayırcı'nın, 15 Ekim Dünya Kadın Çiftçiler Günü'ne ilişkin açıklaması

İSMAİL ÇAĞLAR BAYIRCI (Kütahya) - Sayın Başkan değerli milletvekilleri; toprakla emeklerini buluşturan, bereketiyle ülkemize katkı sunan tüm kadın çiftçilerimizin 15 Ekim Dünya Kadın Çiftçiler Günü'nü yürekten kutluyorum. Kadın çiftçilerimiz, güneşin ilk ışıklarıyla çalışmaya başlayan, tarlalardan sofralarımıza gelene kadar her ürünün arkasında büyük bir özveri ve emeği bulunan fedakâr, eli öpülesi değerlerimizdir. Üretimdeki varlıklarıyla ülkemizin geleceğine değer katan kadın çiftçilerimize kırsal kalkınmanın en önemli unsurlarından biri olarak, toprağa can vererek üretimin güvencesi olmasından dolayı teşekkür ediyor, sağlık, huzur ve bereket dolu bir ömür diliyorum. Tarımsal üretimin artırılması, gıda güvenliğinin sağlanması ve doğal kaynakların sürdürülebilir bir şekilde kullanılması için kadın çiftçilerimizin daha iyi koşullarda çalışabilmesi, ekonomik ve sosyal açıdan güçlenmesi adına çalışmaya devam edeceğiz.

Yüce Meclisten başta Kütahyalı kadın çiftçilerimiz olmak üzere bütün kadın çiftçilerimizin gününü bir kez daha kutluyor, saygı ve hürmetlerimi sunuyorum.

BAŞKAN - Sayın Aykut Kaya...

4.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Manavgat baraj gölü üzerinde yapımı planlanan yüzer GES projesine ilişkin açıklaması

AYKUT KAYA (Antalya) – Manavgat'ımızın Oymapınar, Karavca ve Güzelyalı Mahalleleri sınırları içerisinde kalan Manavgat baraj gölü üzerinde planlanan yüzer GES projesinin yapılmasını uygun görmüyoruz. Manavgat kamuoyu büyük bir endişe içerisinde. Buraya, 360 dönümlük alana yani 70 futbol sahasına denk gelen alana yüzer aynalar konacak. Gözünüzde canlandırabiliyor musunuz? Baraj gölündeki mevcut su, dünyanın sayılı içme su kaynaklarından olan Dumanlı su kaynağından beslenmektedir. Bu su Manavgat'ımız ve ilerde Antalya'mız için de önemli içme ve sulama su kaynağıdır yani Manavgat'ımızın en büyük serveti ve çevre değeridir. Bu proje yapılırsa içme su kaynağımızı kaybetme riskimiz olacak, oradaki balıkçılığı, turizmi, sosyal dokuyu, ekolojik dengeyi olumsuz etkileyecektir.

Buradaki vatandaşlarımız iki baraj yapılırken büyük fedakârlıkta bulundu; mezarları, evleri su altında kaldı. Yörüklerimiz tekrar üzmeysin.

BAŞKAN – Sayın Mustafa Hakan Özer...

5.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'in, dün Malatya'da, bugün de Sivas'ta yaşanan depremlere ilişkin açıklaması

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Dün Malatya'da 5,9; bugün de Sivas'ta 4,7 şiddetinde gerçekleşen depremlerden dolayı vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerini iletme istiyorum. Rabb'im her türlü afetten ülkemizi muhafaza etsin.

Ülkemizde geçmişte yaşanan depremler sebebiyle on binlerce vatandaşımızı kaybettik, yüz binlerce vatandaşımızın yuvası da başına yıkıldı. Yaşadığımız coğrafya deprem gerçeğini bizlere sürekli hatırlatıyor. İnsanlık tarihinin gördüğü en tesirli depremlerden biri olan 6 Şubat depreminin yaralarını devlet ve millet olarak sarmaya devam ediyoruz. Bundan sonraki süreçte devletimiz, belediyelerimiz ve toplumumuzun tamamının kentsel dönüşüme odaklanarak depreme karşı güvenli yapıları bir an evvel oluşturma önceliğimizi bir kez daha hatırlatıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Reşat Karagöz...

6.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, üniversite öğrencilerinin barınma sorunlarına ilişkin açıklaması

REŞAT KARAGÖZ (Amasya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Her ile üniversite açmakla övünen iktidar plansız programsız "yaptım oldu" zihniyetiyle yönettiği eğitim alanında sınıfta kalmıştır. Apartman üniversiteler açarak üniversite eğitim kalitesini düşüren AKP, öğrencilerin barınma ihtiyaçlarını karşılayacak sayıda yurdu bilinçli bir şekilde yapmamaktadır. Devlet yurdu bulamayan öğrencilerimiz bu ekonomik kriz ortamında ya fahiş fiyatlı yurtlara ya da cemaat yurtlarına yönlendirilmektedir. Geçmiş dönemlerde eğitimi kullanarak kendilerine eleman yetiştiren bir cemaatin ülkemize ne denli zarar verdiğini yaşayarak görmüştük. İktidar bundan ders çıkarmamış olacak ki öğrencilerin barınma sorununa kalıcı çözümler bulmamakta ısrar ediyor. Ülkemizin geleceği olan gençlerimizin hayatlarının en güzel dönemlerinde yurt

sorunlarıyla uğraşması kabul edilemez. Milyonlarca üniversite öğrencisi ve aileleri yaşanan barınma sorununa kalıcı çözümler bekliyor.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Ayhan Barut...

7.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, iktidardan İsrail'e yönelik yaptırım talep ettiklerine ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) - Sayın Başkan, İsrail tüm dünyanın gözü önünde çok büyük katliamlar gerçekleştiriyor, büyük bir insanlık suçuna imza atıyor. İsrail bir yıldır Filistin'de sürdürdüğü katliamların yanı sıra Lübnan'a kadar her yere saldırıyor; çoğunluğu çocuk ve kadın 42 binden fazla insan katledildi. Amerika ve İsrail hem insanlık suçu işliyor hem de bölgenin yer altı ve yer üstü kaynaklarını yağmalıyor. Kan gölüne dönen bölgede huzur, barış ve eşitlik istiyoruz. Direnen Filistin halkıyla dayanışmanın büyütülmesini talep ediyoruz. Bizler bu katliamlara karşı her zaman direnen Filistin halkının yanında olacağız. Bu anlamda, iktidarın İsrail'le tüm ekonomik ve ticari ilişkileri kesmesini talep ediyoruz. İncirlik ve Kürecik Üslerinin kapatılmasını istiyoruz.

BAŞKAN - Sayın Ali Karaoba...

8.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Uşak için tüm kurumların bir araya gelmeye hazır olduğuna ilişkin açıklaması

ALİ KARAÖBA (Uşak) - Teşekkürler Sayın Başkan.

AKP, devlet kurumlarımızı ve bütçelerini kendi seçim ofisi olarak kullanmaya devam ediyor. Uşaklılar 2 defa ihalesi iptal edilen, sekiz yıldır vad edilen yeni stadı beklerken 1 Eylül Stadı bakım ve onarımı için yeni ihale yapıldı. Bu ihalenin imza töreninde AKP'li vekiller, Sayın Vali ve Gençlik Spor İl Müdürlüğü temsilcisi bulunurken seçilmiş Cumhuriyet Halk Partisi Milletvekili ve Belediye Başkanına haber verilmedi. Stadı kiralamış olan Uşak Spor yok sayıldı, halktan katılım olmadı. Uşak'ta yapımı yıllardır bitmeyen çevre yolunu, hastane sorununu, hızlı tren projesini, Ulubey-Eşme yolu ve altyapı yatırımlarını tamamlamaktan aciz olanlar, konu şov olunca toplu fotoğraf töreninde buluşabiliyorlar. Kamu kurumlarımız hepimizindir. Uşak için tüm kurumlarımızla bir araya gelmeye, Uşak için çalışmaya hazırız. Uşak hakkını alacak.

BAŞKAN - Sayın Sevdâ Karaca Demir...

9.- Gaziantep Milletvekili Sevdâ Karaca Demir'in, Açık Radyonun lisansının iptal edilmesine ilişkin açıklaması

SEVDÂ KARACA DEMİR (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ülke gündemi bir yandan normalleşme perdesiyle örtülürken perdenin ardında tek adamın her türlü icrası anormal bir biçimde devam ediyor. Baskı ve sindirme uğruna hak ihlalleri sürüyor. RTÜK, Basın İlan, İletişim Başkanlığı el ele kalem kırıp duruyorlar; tek işlevleri konuşanı susturmak, kelimenin her anlamıyla açık olanı kapatmak. Sözde kapsayıcı anayasa yapma iddiasında olanlar, iktidarın hoşuna gitmeyen sözlerin söylendiği radyoları, televizyonları, gazeteleri, dergileri kapatmakta bir numara. Yirmi dokuz yıldır sesi duyulmayanların sesini duyuran Açık Radyo'nun hukuksuz biçimde lisansı iptal edildi en son. Halkın haber alma hakkını, basının haber verme hakkını, kültürü, sanatı, makbul görmediğiniz sesleri böyle yok edemezsiniz. Basın özgürlüğünün bu şekilde keyfi uygulamalarla yok edilmesine sessiz kalmayacağız. Açık Radyo kâinatın tüm seslerine, renklerine ve titreşimlerine açık kalacak.

BAŞKAN – Sayın Mühîp Kanko...

10.- Kocaeli Milletvekili Mühîp Kanko'nun, emekliliğin en kötü olduğu ülkeler sıralamasında Türkiye'nin başı çektiğine ilişkin açıklaması

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Emekliliğin en kötü olduğu ülkeler sıralamasında Türkiye başı çekiyor. Amerika Birleşik Devletleri merkezli Mercer CFA Enstitüsünün açıkladığı 48 ülkenin dâhil edildiği Küresel Emeklilik Endeksi Raporu'na göre, Türkiye emeklilik sisteminde Arjantin, Hindistan ve Filipinlerle birlikte en kötü 4'üncü sırada. Bu tablo, iktidarın yıllardır sürdürdüğü yanlış politikaların ve emeklileri görmezden gelen anlayışının bir sonucudur. Emekliler yıllarca çalışarak ülkeye hizmet etmiş, hak ettikleri onurlu yaşamı istiyorlar ancak Hükûmet düşük maaşlar ve yetersiz sosyal haklarla onları sefalet içinde yaşamaya mahkûm ediyor.

Bu gidişatı kabul etmiyoruz; emeklilerimizin hak ettiği yaşam standardına kavuşması için derhâl adım atılmalı ve bu çarpık sistem değiştirilmelidir. En düşük emekli maaşı açlık sınırının üzerinde, en az 25 bin lira olmalıdır.

BAŞKAN – Sayın İnan Akgün Alp...

11.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Yargıtay 1. Ceza Dairesinin “faili meçhul cinayet davası” olarak tarihe geçen davada beraat ve zaman aşımı kararını onamasına ilişkin açıklaması

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın milletvekilleri, Yargıtay 1. Ceza Dairesi tarihe "faili meçhul cinayet davası" olarak geçen ve aralarında eski Bakan Mehmet Ağar, Korkut Eken ve İbrahim Şahin'in de bulunduğu, 1993 ve 1996 yıllarında 18 faili meçhul cinayeti işledikleri iddiasıyla devam eden davada maalessen beraat ve zaman aşımı kararlarını onamıştır. Bu karar toplumdaki cezasızlık algısını pekiştirmiştir. Faili meçhul cinayetlerin örtbas edilmeye değil aydınlatılmaya ihtiyacı vardır.

Faili meçhul siyasi cinayetlerin insanlığa karşı suç kapsamında, zaman aşımına tabi olmaksızın soruşturulması hususunda Meclisimizin inisiyatif alması gerektiğine inanıyorum.

Saygılar sunuyorum efendim.

BAŞKAN – Sayın Gülcan Kaçmaz Sayyigît...

12.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigît'in, 17 Ekim Dünya Yoksullukla Mücadele Günü'ne ve kadınlara yönelik ekonomik şiddete ilişkin açıklaması

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bugün, Dünya Yoksullukla Mücadele Günü. Milyonlarca insan açlık ve yetersiz beslenme kıskacında, eğitim, sağlık ve temel hizmetlere erişemez durumda. Özellikle kadın yoksulluğu ciddi boyutlarda çünkü eşitsizliklerden, ekonomik krizden ve güvenlikçi politikalardan en çok kadınlar etkileniyor.

DİSK-AR'ın Ekim 2024 tarihli İşsizlik ve İstihdamın Görünümü Raporu'na göre geniş tanımlı kadın işsizliği yüzde 35,7 düzeyinde. Yine, Dünya Ekonomik Forumu'nun 2023 Küresel Cinsiyet Eşitsizliği Raporu'ndaki iş gücüne katılım reytinginde Türkiye 146 ülke arasında 133'üncü sırada. Dolayısıyla kadınlara yönelik sadece fiziki bir şiddet yok, ekonomik bir şiddet de var.

Bizler “...” (*) felsefesiyle kadın cinayetlerine, kadına şiddete ve kadın yoksulluğuna karşı mücadele etmeye devam edeceğiz.

III.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) Çeşitli İşler (Devam)

3.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden İsviçre Büyükelçisine “Hoş geldiniz.” denilmesi

(*) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

BAŞKAN – Sayın İsviçre Büyükelçisi ziyaret etmişler, hoş geldiniz diyoruz, selamlıyoruz onları. (Alkışlar)

Sayın Sami Çakır...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

13.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, Nuri Pakdil'in vefat yıl dönümüne ilişkin açıklaması

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Sayın Başkan, Kudüs Şairi Nuri Pakdil şöyle diyor: “Yüreğimin yarısı Mekke'dir, geri kalanı da Medine'dir, üstünde bir tül gibi Kudüs vardır.”

“Tür Dağı'nı yaşa

Ki bilesin nerde Kudüs.

Ben Kudüs'ü kol saati gibi taşıyorum.

Ayarlanmadan Kudüs'e

Boşuna vakit geçirirsin

Buz tutar

Gözün görmez olur

Gel

Anne ol

Çünkü anne

Bir çocuktan bir Kudüs yapar.

Adam baba olunca

İçinde bir Kudüs canlanır.

Yürü kardeşim

Ayaklarına bir Kudüs gücü gelsin.”

Kudüs aşığı, Türk edebiyatının usta ismi Nuri Pakdil şiir, günlük, oyun, deneme, mektup türünde birçok eseriyle gençlere, ilgisine yol açan bir ağabey, bir üstat, bilinen adıyla tam bir edebiyat dervişiydi; vefat yıl dönümünde mekânı cennet olsun diyor, Genel Kurulu ve milletimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Mehmet Baykan...

14.- Konya Milletvekili Mehmet Baykan'ın, “gerçekleşmez” denilen her şeyin gerçekleştirildiğine ilişkin açıklaması

MEHMET BAYKAN (Konya) – Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim Yumaklı “Türkiye’de tohumların yüzde 97’si yerli.” derken “İsrail tohumu kullanıyoruz.” yalanını uyduruyorlar. Nihayet “saman ithalatı” safsatası artık alıcı bulmuyor ama bunun yerine de dünyada un ihracatı 1’incisi Türkiye olduğu hâlde ve bunun bilinmesine rağmen “Türkiye’de buğday üretimi bitti.” yalanı maalesef Meclisimiz de dâhil olmak üzere yayılmaya devam ediyor. “Depremzedeler” diye duyar kasıp bölgeyi birkaç ay içinde terk edenler, Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum 100.000’inci konutu teslim ederken hâlâ “Ama beton ekonomisi.” diyorlar. Gençlik ve Spor Bakanlığı “100 öğrenciden 96’sı yurtlara yerleşti.” açıklaması yapmasına rağmen açık öğretim öğrencilerine ve memleketinde üniversite okuyanlara yurt arayanlar rakam oyunu yaparak “Yurt sıkıntısı var.” diyorlar. “Lût Kavmi’nin çocuklarıyız.” pankartına alkış tutanlar da bir pislik ortaya çıkıp kızlarımıza saldırınca “Hükûmet suçlu.” diyenler de onlar. Yine “Ayasofya açılmaz.” “Togg yapılamaz.” “Karadeniz doğal gazı, Gabar petrolü çıkarılamaz.” “Hızlı tren gidemez.” dediler, hepsi oldu, hepsi gerçekleşti.

BAŞKAN – Sayın İsmail Ok... Yok.

Sayın Ömer Faruk Hülakü...

15.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü’nün, KHK zulmüne derhâl son verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) – Teşekkürler Sayın Başkan.

KHK zulmüne derhâl son verilmelidir. İktidarın Anayasa’yı derdest edip hukuksuzca işlerine son verdiği on binlerce KHK’li yurttaşın hak arama mücadelesi devam ediyor. Geride bıraktığımız sekiz yıl boyunca sosyal ve fiziksel anlamda âdeta ölü hâline getirilen “Oy bile kullanmasınlar.” diyen bir Danıştay hâkimine sahip olan bu zulme daha fazla devam edilmemelidir. Hiç kimsenin siyasi görüşü veya sendikal faaliyetleri gerekçesiyle işine son verilemez. KHK bir yönetme biçimi olmaktan çıkarılmalı, sürekli sivil anayasa tartışmalarının ardına sığınarak siyaset yapanlar, günü kurtarmaya çalışanlar gerekli adımları atmalıdır. Bütün KHK’li yurttaşların hakkını hakları teslim edilinceye kadar savunmaya, ses yükseltmeye devam edeceğiz.

BAŞKAN – Sayın Mehmet Tahtasız...

16.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız’ın, Çorum’da otizmliler çocukların eğitim sorununa ilişkin açıklaması

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Eğitim öğretim hakkı anayasal bir haktır. Özel gereksinimli çocuklarımız da tüm çocuklarımızla birlikte eşit düzeyde eğitim alma hakkına sahiptir. Çorum’da 3.632 engelli kardeşimiz var, bunlardan 300’ü ise otizmlilerimizdir. Tasarruf tedbirleri yüzünden otizmliler çocuklarımızın usta öğretici eğitimcileri atanmadığı için eğitim hakları ellerinden alındı. Çorum’da ivedi olarak otizm eğitim merkezi ve gündüz bakımevine ihtiyaç var. Bu merkezler yapıldığı takdirde otizmlilerimiz topluma adapte olabilecek, haftanın yedi gün yirmi dört saatini otizmliler çocuklarına ayıran anneler biraz olsun sosyalleşebilecek. Aileler otizmliler çocuklarını bırakacak bir yer bulamadıkları için cenazesi de olsa hastanede işi de olsa günlük hayattan soyutlanıyor. Engelli çocuklarımız en fazla liseye kadar eğitim öğretim görüyor, Çorum Hitit Üniversitemizde özel eğitim bölümleri olmadığı için bu hayalleri gerçekleştiriyor. Çorumda otizm eğitim merkezi yapılmasını ve Hitit Üniversitesinde engelli bireyler için özel bölüm açılmasını istiyoruz.

BAŞKAN – Sayın Ahmet Çolakoğlu... Yok.

Sayın Ayça Taşkent...

17.- Sakarya Milletvekili Ayça Taşkent’in, Sakarya’da deprem konusunda henüz iyi bir hazırlık göremediklerine ilişkin açıklaması

AYÇA TAŞKENT (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türkiye gınaşırı bir deprem uyarısıyla uyanıyor; maalesef, ülkemizin en ağır gerçeklerinden biri deprem konusu. Eğer Sakarya’da yaşıyorsanız veya Sakarya’yı yönetiyorsanız bu uyarıları çok daha fazla ciddiye almak zorundasınız fakat bu bağlamda maalesef henüz iyi bir hazırlık göremiyoruz. 2000 öncesi yapı stoku hâlâ elden geçirilmedi, binaların kontrolü tam sağlanmadı. Kamu ve özel binaların, okulların, hastanelerin depreme dayanıklılığına dair hâlâ bir plan göremiyoruz. Yerinde kentsel dönüşüm deprem gerçeği göz önünde bulundurularak hızlandırılmalı, toplanma alanları eksiksiz bir şekilde tamamlanmalı, hem bölgem Sakarya’da hem de tüm Türkiye’de acil eylem planı olarak tüm bunlar acilen uygulanmalı. Kolay ölümlerin ülkesi olmak istemediğimizi bir kez daha belirtiyoruz.

BAŞKAN – Sayın Mestan Özcan... Yok.

Sayın Murat Çan...

18.- Samsun Milletvekili Murat Çan’ın, 17 Ekim Dünya Yoksullukla Mücadele Günü’ne ilişkin açıklaması

MURAT ÇAN (Samsun) – Bugün, Birleşmiş Milletlerce ilan edilmiş olan Dünya Yoksullukla Mücadele Günü. Birleşmiş

Milletlerin Yoksulluk Endeksi'ne göre, dünya genelinde 1 milyardan fazla insan yoksulluğun pençesinde. Türkiye'de ise milyonlarca yurttaşımız derin yoksulluk ve ekonomik krizin ortasında yaşam savaşı veriyor. TÜİK 11 milyon civarında yurttaşımızı yoksul olarak sınıflandırıyor. TÜRK-İŞ'in açlık, yoksulluk sınır araştırmaları ise daha geniş bir nüfus kitlesinin yoksulluğuna işaret ediyor. Rakamlar, veriler ne söylerse söylesin, hayat pahalılığı, enflasyonist koşullar, istikrarsızlık, emeğin günden güne değersizleşmesi ve daha onlarca parametre yoksulluk zemininin yaygınlaştığını ortaya koyuyor. Daha acı olanı, attığı ya da atmadığı her adımda iktidarın bu değirmene su taşımasıdır, suni gündemle "Cambaza bak." demesidir. Yoksulluk kader değil bir dayatmadır, bu iktidarın bu topluma bir dayatmasıdır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Ali Bozan...

19.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, cezaevlerinde bulunan yüz binlerce kişinin ve yakınlarının gözünün dokuzuncu yargı paketinde olduğuna ilişkin açıklaması

ALİ BOZAN (Mersin) - Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Bu Mecliste sekizinci yargı paketini konuştuk. Cezaevlerinin payına ölüm ve işkence düştü, paket hiçbir işe yaramadı. Önümüzdeki günlerde ise dokuzuncu yargı paketi Mecliste görüşülecek. Cezaevlerinde bulunan yüz binlerce kişinin ve yakınlarının gözü yine yargı paketinde ama pakette idare ve gözlem kurallarına dair bir düzenleme yok, hasta tutsaklar yok, işkence aracı olarak kullanılan ağız içi arama yok, denetimli serbestlik hakları ellerinden alınan mahpuslar yok.

Siyasetini hak, hukuk ve özgürlükler değil de en ilkel ülkelerle yarışacak şekilde model model cezaevi inşa etme üzerine kuran iktidara çağırımız: Gelin, yüz binlerin umudunu ve beklentisini onuncu yargı paketine ertelemeyin çünkü cezaevleri eza evlerine döndü.

BAŞKAN – Sayın Serkan Sarı...

20.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'a tasarruf genelgeleri doğrultusunda yönelttiği soru önergesine ilişkin açıklaması

SERKAN SARI (Balıkesir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Geçtiğimiz günlerde Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'a, soru önergesiyle, tasarruf genelgeleri doğrultusunda Cumhurbaşkanlığının hava yolu uçak filosu ve araç filosunda herhangi bir tasarruf yapıp yapılmayacağı yönünde bir soru yöneltmişim. Aldığım cevap doğrultusunda, herhangi bir tasarruf yapılmayacağı açıklanmıştır.

Balıkesir'e altı yıldan beri herhangi bir uçak inmezken Balıkesir halkının hasretle beklediği, gözlemlediğimiz, dürbünle baktığımız, aradığımız, bulamadığımız bu uçağın Cumhurbaşkanlığının araç filosunda olduğunu gördük. Cumhurbaşkanına tahsis edilmiş olan 13 uçaktan 1 tanesinin altı yıldır uçak inmeyen Balıkesir Havaalanı'nda Balıkesirli hemşehrilerin kullanımına tahsis edilmesini Meclisimizden saygıyla rica ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Aliye Timisi Ersever...

21.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, Haymana Kaymakamının, çiftçilere verdiği "Hazine arazilerini ekmeyin." talimatına ilişkin açıklaması

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Ülkemiz, tarım ürünü ihtiyacının büyük bölümünü ithal ederek karşılıyor. Hükümet ise hâlâ çiftçimizi ayak bağı olarak görüyor. Açıklanan düşük taban fiyatları, yetersiz destekler, yüksek girdi maliyetleri bunun göstergesi. Örneğin Meclis'e 80 kilometre mesafedeki Haymana ilçemize bakmak yeterli. Haymana'daki çiftçi sayısı 8 binin üzerinde. Haymana Kaymakamı çiftçilere, uzun yıllardır ettikleri tarlasına komşu olan hazine arazilerini "Ekmeyin." diye talimat vermiş. Şimdi, çiftçi aldığı tohumu, gübreyi ne yapacak, sürdüğü tarlanın mazot masrafını nasıl karşılayacak? Kaymakamın talimatıyla İlçe Tarım Müdürlüğü tarafından çiftçiler aranıyor, para cezasıyla tehdit ediliyor. Sayın Cumhurbaşkanı "Bir karış toprağı dahi boş bırakmayın." diyor, Kaymakam ise ekene ceza kesiyor. Nasıl bir Türkiye'deyiz?

BAŞKAN – Sayın Nurten Yontar...

22.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, 17 Ekim Dünya Astsubaylar Günü'ne ve TEMAD'ın 40'ıncı kuruluş yıl dönümüne ilişkin açıklaması

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Sayın Başkan, 17 Ekim, Dünya Astsubaylar Günü ve Türkiye Emekli Astsubaylar Derneği olan TEMAD'ın 40'ınci kuruluş yıl dönümü. Bu vesileyle, görevi başında ve emekli olan tüm astsubaylarımızın gününü kutluyorum. Bugün tüm emekli vatandaşlarımız gibi emekli astsubaylarımız da geçinemiyorlar. Astsubaylarımız, sürekli söz verilen ancak seçimlerden sonra unutulmuş tazminat haklarının verilmesini, görevde ve emeklilikte aldıkları maaşlar arasındaki büyük farkın giderilmesini, diğer özlük hakları konusundaki eşitsizliklerin giderilmesini istiyorlar. Milletimizin namusu, şerefi ve ülkemizin bağımsızlığı için canlarını vermekten asla çekinmeyen, yeri gelince gazi, yeri gelince şehit olmaktan asla çekinmeyen astsubaylarımızın haklarını veriniz.

BAŞKAN – Sayın Sadullah Kısacık, buyurun.

23.- Adana Milletvekili Sadullah Kısacık'ın, 8'inci Uluslararası Adana Lezzet Festivali'ne ilişkin açıklaması

SADULLAH KISACIK (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Adana yalnızca sıcak iklimi ve tarihî güzellikleriyle değil, aynı zamanda benzersiz mutfağıyla da bir efsanedir. Adana'mız, Çukurova'nın verimli topraklarında yetişen taptaze ürünlerle harmanlanmış, yüzyılların süzgecinden geçerek günümüze ulaşan bir gastronomi kültürüne de sahiptir. Adana'da yemek bir ritüeldir.

17-20 Ekim tarihlerinde 8'inci Uluslararası Adana Lezzet Festivali gerçekleştirilecek. Festivalimiz bugün itibarıyla başlıyor. Sayın vekillerimizi ve aziz milletimizi Adana'mıza, lezzet festivalimize davet ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Ömer Faruk Gergerlioğlu...

24.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Aile Hekimliği Sözleşme ve Ödeme Yönetmeliği taslağına ilişkin açıklaması

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sağlık Bakanlığı, anlaşılan, aile hekimlerini gözden çıkardı. Aile Hekimliği Sözleşme ve Ödeme Yönetmeliği taslağıyla neler kaybettimize bir bakalım. Aile hekimlerinin hedef puana göre sözleşme yenilemeleri belirsiz şartlara dayandırılmakta, iş güvenceleri ellerinden alınmaktadır. Aile sağlığı merkezine gelmeyen kişi nedeniyle ücret kesilmesi, entegre sağlık merkezlerindeki hekimlerin maaşlarını alabilmeleri için kırk sekiz saat nöbet tutmak zorunda bırakılması kabul edilemez. "Müşteri memnuniyeti" diyorsanız ey Sağlık Bakanlığı, aile hekimleri de idarecilerin maaşını belirlesin; madem öyle, gelin böyle diyoruz. Aile hekimlerinin gider ödemesinin yüzde 12'sine el konmak istenmekte ve biz bu yönetmeliği kabul etmiyoruz.

BAŞKAN – Sayın Sibel Suiçmez...

25.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, 17 Ekim Dünya Astsubaylar Günü'ne ilişkin açıklaması

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Bugün 17 Ekim Astsubaylar Günü. Astsubaylarımız bu ülkenin her yerinde, en zorlu şartlarda, yıllarca fedakârca görev yapmalarına rağmen emekli olduklarında onlara reva görülen nedir? Yüzde 50 maaş. Yıllarca

canlarını hiçe sayarak görev yaparken emekli olduklarında güvenlik görevlisi olarak çalışmak zorunda kalmaktadırlar. Bu utanç kimin? Bu utanç Millî Savunma Bakanlığının, bu utanç Jandarma Genel Komutanlığının, bu utanç İçişleri Bakanlığının. Buradan sesleniyorum: Bu adaletsizliği derhâl düzeltin. Subay emeklisi yüzde 80 maaşla yaşarken astsubayın yüzde 50 maaşla mahkûm edilmesi asla kabul edilemez. Subaylar elbette hak ettiklerini alacaklar fakat astsubaylar da eşit koşullarda emeklilik hayatlarına güvenle bakabilmeli. Vatan uğruna hayatlarını hiçe sayarak görev yapan astsubayların haklarını teslim edin.

BAŞKAN – Sayın Kamuran Tanhan, buyurun.

26.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, Mardin ve Urfa illerinde bulunan sınır kapılarının 2014 yılından beri kapalı olmasına ilişkin açıklaması

KAMURAN TANHAN (Mardin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Mardin ve Urfa illerimizde bulunan sınır kapıları 2014 yılından beri kapalı; biliyorsunuz, Nusaybin ilçesi Sınır Kapısı ile Ceylânınar Sınır Kapısı. İnsanlar orada günlük yaşamlarını ve geçimlerini günübirlik ticaretle sağlıyorlardı. Yine, Şırnak'ın Silopi ilçesine bağlı Habur Gümrük Kapısı'ndaki artış nedeniyle insanlar geçimlerini sağlayamıyor.

Tek geçim kaynağı olan bu sınır kapılarının bir an önce açılması ve özellikle Habur Sınır Kapısı'nın yaya geçişlerine iyileştirilmesi için Meclisin ve ilgili kurumların söz almasını ve bu konuda bir karar oluşturmalarını talep ediyoruz.

BAŞKAN – Son olarak Sayın Mehmet Emin Ekmen...

27.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, İsrail ile ticaretin Filistin'in ismi kullanılarak yapıldığına ilişkin açıklaması

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Türkiye'nin yaşanan bunca soykırıma rağmen İsrail ile ticareti sürdürdüğü açıktır. İktidar yetkililerinin bunu açıkça ve defalarca kez reddetmelerine rağmen bütün veriler bu ticaretin sürdüğünü göstermektedir. Acı olan şudur ki ticaretin son şekli Filistin'in ismi kullanılarak yapılmaktadır. Örneğin 2023'ün Eylül ayında Filistin'e çelik ihracatımız 156 bin dolar iken 2024 Eylül ayında bu 48 milyon dolara çıkmıştır yani yüzde 30.930 artış sağlanmıştır. Aynı şekilde, 2023'ün Eylül ayında Filistin'e 46 bin dolar olan çimento, seramik ve cam ihracatı 2024'te 4 milyon 950 bin dolar olmuştur. Açlıktan kıvranan Filistinliler seramik, kimyevi ürün satın almadığına göre bu ürünler nereye gitmiştir?

BAŞKAN – Teşekkürler arkadaşlar.

30'un üzerinde vekilin söz taleplerini karşıladık.

Sayın Necmettin Çalışkan'a da söz verelim, nazır kalmazsın.

28.- Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın, çeşitli nedenlerle ilişkisi kesilen lisans, yüksek lisans ve doktora programlarındaki öğrencilerin af beklediğine ilişkin açıklaması

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Teşekkür ederim Başkanım.

Başkanım, son dönemde deprem nedeniyle, pandemi nedeniyle, mali krizler nedeniyle ve çıkarılan yasayla, azami süre nedeniyle lisans, yüksek lisans ve doktora programlarından öğrenciler okulla ilişkisini kesmiştir. Şu anda 1,5 milyon civarında öğrenci acil şekilde yeni bir af beklemektedir; bu, bütçeye yük değildir ve bu gençlerimizin taleplerine duyarsız kalınmamalıdır. 2022 yılında çıkarılan af uygulamalarındaki bazı aksaklıklar nedeniyle verimli sonuç elde edilmemiştir. Mezuniyetine çok az bir süre kala okulla ilişkisi kesilen bu gençlerimizin tekrar okul kaydı yapıp mezuniyetlerinin sağlanması memleketimizin yararınadır; bu, gençlerimizi sevindirici bir girişimdir. Meclisimizden bu konuda gerekli çalışmayı bekliyoruz.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Çalışkan.

Arkadaşlar, bütün söz taleplerini karşıladık ama kürsüde ek süre vermeyeceğiz buna karşılık; kürsüye gelecek olan sayın vekillerin bunu bilerek gelmesi iyi olur, ben de üzülüyorum sonra. Gündemimiz yoğun, doludizgin gidelim. Eminim ki Grup Başkan Vekilleri de bu duyarlılıktadırlar.

Şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz, Saadet Partisi adına Grup Başkan Vekili Sayın İsa Mesih Şahin'in.

Buyurun Sayın Şahin.

29.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, yazar Nuri Pakdil'in ölüm yıl dönümüne, 17 Ekim Dünya Yoksullukla Mücadele Günü'ne, 17 Ekim Dünya Astsubaylar Günü'ne, CHP eski Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu hakkında verilen zorla getirilme kararına, Hazine ve Maliye Bakanlığının vergi yüzüzleri listesini yayınlamaya başladığına ve İsrail'in, Lübnan'da ve Filistin'de olan saldırılarına devam ettiğine ilişkin açıklaması

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

"İnsan ülküsünü ülkesinde yaşatmak için yaşar." diye tarihe not düşen ünlü fikir insanı, şair, yazar Nuri Pakdil'i ölüm yıl dönümünde saygı ve rahmetle anıyorum; 18 Ekim -yarın- ölüm yıl dönümü. Nuri Pakdil büyüğümüzün fikirlerinin bu topraklarda her daim yaşamasını, yaşatılmasını temenni ediyorum.

Dünya Yoksullukla Mücadele Günü 17 Ekim. Değerli vekiller, vatandaşlarımız huzursuz. Her gün bir asayiş sorunu, yaralama, gasp, kavga, cinayet derken artık vatandaşlarımız haberleri izlemekten korkar hâle geldi. Bütün bu sorunlarla ilgili olarak toplumumuz son yıllarda ciddi bir güvenlik sorunu yaşıyor. Nedir bu sorun? Ekonomik yıkım ve kalıcı yoksulluk. Ne yazık ki artık ekonomi politikalarının, yanlış ekonomi politikalarının sonucu kronikleşen enflasyon, özellikle pandemi sonrasında dünya genelinde yaşanan ekonomik daralma, işsizlik, savaş gibi nedenlerle daha da belirgin hâle gelmiştir. Bu süreçte en çok etkilenen kesimlerden biri şüphesiz orta sınıf oldu. Orta sınıf tarih boyunca Türkiye'nin ekonomik yapısının önemli bir denge unsuru olmuştur. Eskiden hatırlarsınız, orta sınıfa "orta direk" denirdi. Ancak son yıllarda artan enflasyon ve yüksek hayat pahalılığı orta sınıfın giderek daralmasına ve alt gelir grubuna yaklaşmasına neden olmuştur. Bugün orta direk maalesef yıkılmıştır. Şunu unutmayın: Orta direk çökerse çadır da çöker.

Asgari ücretli ve emeklilerimizin hâmindense hiç bahsetmiyorum bile. Ülkemizde bugün simit kahvaltısı bile lüks hâle gelmiştir. Bunun altını çiziyorum tekrar, ülkemizde bugün simit kahvaltısı bile lüks hâle gelmiştir. "Hadi canım sende!" diyen arkadaşlarımız olabilir. Sayın Cumhurbaşkanının meşhur çay-simit hesabını yaparsanız gülme yerine ağlamayı tercih edebilirsiniz. Tek bir asgari ücretle veya en düşük emekli maaşıyla insan onuruna yakışır bir şekilde geçinebilme konusu artık iktisat fakültelerinde ders olacak hâle gelmiştir. Çocuklarımız okula aç gitmekte, anneler-babalar çocuklarına bir tost parası verememenin utancını yaşamaktadırlar. Evet, öte yandan, AVM'ler dolu, lüks tüketimde gözle görülür bir artış vardır ancak bu tüketim ülkenin gerçek sorunlarından uzak, şanslı küçük bir azınlığın ayrıcalığıdır. Simit yiyemeyen veya 1 simidi bölüşmek zorunda kalan vatandaş ile canı her istediğine ulaşan vatandaşın olduğu bir tabloda sosyal barışı sağlayamazsınız, huzuru sağlayamazsınız, sükûneti de sağlayamazsınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayalım lütfen.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – 17 Ekim, Dünya Astsubaylar Günü. Milletimizin güvenliği ve huzuru için görev yapan tüm astsubaylarımızı içtenlikle kutluyorum. Astsubaylarımızın önemli özlük hakları sorunları var ve buradan talepleri, beklentileri var. Astsubay ve emekli olmuş olanlara makam tazminatı verilmesi beklentisi var. Yine, askerî mahkemelerce verilen cezadan dolayı

aleyhte nasip düzeltilmesi yapılanlar için yasal düzenleme beklentisi var. Astsubaylarımızın bu sorunlarının takipçisi olacağımızı ifade ediyorum. Bu anlamlı günde şehit düşen, gazi olan tüm astsubaylarımızı, tüm kahraman askerlerimizi saygıyla anıyorum.

Evet, ülkemiz ne zaman normalleşmeyi, siyasette tansiyonu düşürmeyi, iç cepheyi tahkim etmeyi konuşsa bir yargı kararıyla geriliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayalım lütfen.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Evet, Cumhuriyet Halk Partisi eski Genel Başkanı Sayın Kemal Kılıçdaroğlu hakkında verilen zorla getirme kararından bahsediyorum. Bazı arkadaşlar hâkimin işini yaptığını söyleyebilir. Hayır, efendim, hâkim işini yapmamıştır, hâkim işgüzarlık yapmıştır. Bakın, bu avukat da hâkim de işgüzarlık yapmıştır, AK PARTİ camiasına gol atmıştır çünkü oluşan olumsuz algıdan etkilenen sizsiniz. Allah aşkına, uzun yıllar bu ülkede Ana Muhalefet Partisi Genel Başkanlığı yapmış, Cumhurbaşkanı adayı olmuş bir insanı polis zoruyla mı mahkemeye götüreceksiniz; bu soruyu sormak istiyorum. Bütün adli süreçler elbette işletilsin ama lütfen iç cepheyi tahkim edecek iklimin bozulmasına da müsaade etmeyelim.

Hazine ve Maliye Bakanlığımız vergi yüzölçümü listesini yayınlamaya başladı, 5 milyonun üzerinde borcu olan mükellefler açıklanmaya başlandı; çok güzel bir uygulama.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bitirelim lütfen.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Ancak ben burada tek bir soru sormak istiyorum: Sabit ve dar gelirli vatandaşlarımız yeni vergiler altında ezilirken, nefes alacak hâlleri kalmamışken, milletin sırtından para kazanmalarına rağmen vergi muafiyeti bahanesine sığınmaya devam eden muafiyet yüzölçümlerini de açıklayacak mısınız Sayın Bakanım; hodri meydan diyoruz.

Son olarak da İsrail'in Lübnan'da ve Filistin'de olan saldırıları devam etmektedir, Birleşmiş Milletler Barış Gücü noktalarına da saldırılar olmaktadır. İsrail zulmü, İsrail barbarlığı, İsrail uluslararası hukuk tanımazlığı bir an önce durdurulmalıdır; bunun için de Türkiye daha fazla aktif rol almalıdır.

Başkanım, anlayışınız için teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim Sayın Şahin.

İYİ Parti adına Grup Başkan Vekili Sayın Buğra Kavuncu.

Buyurun Sayın Kavuncu.

30.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, 17 Ekim Dünya Yoksulluğu Ortadan Kaldırma Günü'ne, 17 Ekim Astsubaylar Günü'ne ve hafta içerisinde kendilerini ziyaret eden pilotlara ve Kamu Memurlar Derneğine ilişkin açıklaması

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bizim için anlamlı bir gün, 17 Ekim Dünya Yoksulluğu Ortadan Kaldırma Günü, gündemimize almamız gereken bir konu. Az önce bir başka milletvekili de söyledi, sadece TÜİK'in rakamları ülkemizde 11 milyon yoksul olduğunu söylüyor; tabii, ana sebebi de enflasyon. Rahmetli Demirel'in enflasyonla ilgili söylemiş olduğu sözleri ben daha önce de hatırlattım "Enflasyon ahlakı bozar, suçu artırır, alacaklıyı, borçluyu mağdur eder." diye.

Bakın, nelere yol açıyor bu yoksulluk? Şimdi, az önce yani konuşma metnini hazırladıktan sonra, kafamda ne konuşacağımı tasarladıktan sonra sosyal medyada bu yenidoğan çetesiyle ilgili basına düşen birkaç haberi gördüm. Öyle bir boyuta gelmiş ki bu çeteleşme... Bakın, aralarındaki konuşmayla ilgili sadece iki cümleyi paylaşacağım sizlerle. Para için 12 bebeğin ölümüne neden olan yenidoğan bebek çetesinin diyalogları: Örgüt üyesi Hasan Basri hemşireyi arayıp diyor ki: "Mehtap, çocuğu öldür." Hemşire cevap veriyor: "Öldürecekim de öldürsem de bir dert, biliyorsun yani." Bakın, bu, Türkiye'de yaşanıyor, bu bir çete ve bir savcı bunu tespit etti diye çete tarafından ölüm tehditleri alıyor. Daha da vahimi, Sağlık Bakanlığı 25 Eylül 2023'te bu çeteleşmenin olduğu hastanede denetim yapıyor ve denetimde bir sürü usulsüzlüğü, olan biten bütün bu yolsuzluğu tespit ediyor ve bu tespite rağmen bir yıl süreyle hiçbir şey yapılmıyor, bir sürü bebek katlediliyor.

Dünya Yoksulluğu Ortadan Kaldırma Günü... Enflasyonun yol açtığı yoksulluğun ülkemizde nasıl bir çeteleşmeye, nasıl bu tür rezil... Yani hani, idam konusunda biz düşüncemizi hep söyledik ama bunları okuduğunuz zaman "Ya, şu idam olsun." diyesi geliyor insanın. Lanet olsun! Lanet olsun! Bebekleri katledecek kadar çeteleşmenin yaygınlaştığı bir ülke hâline geldik maalesef.

Gene bir başka önemli gün ki Bursa Milletvekilimiz Selçuk Türkoğlu bugün astsubaylarla beraberdi, onların yapmış olduğu yürüyüşe katıldı. Bakın, Cevdet Yılmaz bir söz vermişti astsubaylarımıza ve demişti ki: "Görev ve makam tazminatlarınız verilecek." Bu söz tutulmadı ve gelecek olan kanun teklifinin içerisinden de çıktı. Yani enteresan bir dönemden geçiyoruz, dün Genel Başkanımız da ifade etti, terörle mücadele eden kahraman askerlerimizin özlük haklarıyla ilgili -bugün Astsubaylar Günü- son derece hassasız ve bu konuyu bir kez daha gündemimize getirmek istiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayalım lütfen.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Buradan da bütün astsubaylarımızın, bu vatan için kahramanca canını feda eden bütün askerlerimizin, fedakârca mücadele eden bütün görevlilerimizin de astsubaylarımızın da gününü kutluyorum.

Tabii, STK'den çok gelen oluyor, bu hafta içerisinde bizi ziyaret eden bir STK de pilotlarımızdı. Bakın, enteresan bir konuya değindiler. 10 binin üzerinde pilot var; uçtukları zaman herhangi bir vize problemiyle karşılaşmıyorlar fakat bu pilotlar aynı zamanda uçak alımları, simülasyon eğitimleri gibi yurt dışında birçok faaliyete gidiyorlar. Ben bilmiyordum, yeni öğrendim ve vizeleri yok; her seferinde normal bir Türk vatandaşı nasıl büyükelçiliklere gidip vize peşinde koşuyorsa pilotlarımız da her seferinde büyükelçilik kapılarında ellerindeki bordo pasaportlarla vize almaya çalışıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Bitirelim lütfen.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - 10 binin üzerinde pilot uçtukları zaman, görevli oldukları zaman böyle bir sıkıntıları yok ama onun haricinde eğitime gittikleri zaman her seferinde vize için çaba göstermek zorunda kalıyorlar. Olmaz, hep konuştuk, Türkiye jeopolitik olarak çok önemli bir noktada; ulaşım, lojistik bizim için can damarı ve katma değeri bu kadar yüksek bir sektörde pilotlarımızın böyle mağdur olması kabul edilebilir değil.

Son bir konu: Üniversite Memurları Derneği ziyaret etti. Üniversitelerde çalışan 200 bin memurumuz var. 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'na göre devlet üniversitelerinde görev yapan üniversite memurlarının hiçbir şekilde tayin hakları bulunmuyor. Özellikle eş durumu, aile bütünlüğü, sağlık mazereti, can güvenliği olanlar bu haktan yararlanamıyor. Yeni doğmuş bebeği olan bir arkadaşımız var Mardin'de, her seferinde Mersin'e gidiyor ve kargoyla anne sütünü yollamak zorunda kalıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) – Son cümlemi söyleyip bitiriyorum.

BAŞKAN - Buyurun, lütfen.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) – Bütün kurumlarda tanınan bu hakkın üniversitelerde çalışan memurlarımız için de tanınmasını ve bunun, bu haksızlığın ortadan kaldırılmasını ilgililerin görüşlerine sunuyorum.

Çok teşekkür ediyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kavuncu.

Milliyetçi Hareket Partisi adına Grup Başkan Vekili Sayın Filiz Kılıç konuşacaklar.

Buyurun efendim.

31.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, Azerbaycan'ın Bağımsızlık Günü'ne, 17 Ekim Dünya Astsubaylar Günü'ne ve İsrail'in Gazze başta olmak üzere Lübnan'da da katliamlarına devam ettiğine ilişkin açıklaması

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri ve ekranları başında bizleri izleyen yüce Türk Milleti; yarın yani 18 Ekimde idrak edeceğimiz Azerbaycan'ın Bağımsızlık Günü'nü şimdiden kutluyorum. Kardeş Azerbaycan 1991 yılında Sovyetler Birliği'nin dağılmasından sonra bağımsızlığını yeniden kazanarak kendi kaderini tayin etme hakkına kavuşmuştur. Bu önemli gün yalnızca Azerbaycan'ın değil, aynı zamanda "iki devlet, tek millet" ülküsüyle birbirine bağlı Türkiye ve Azerbaycan'ın ortak sevincidir. Bağımsızlık, bir milletin kendi ayakları üzerinde durabilmesi ve özgürce geleceğini inşa edebilmesinin en kutsal hakkıdır. Türkiye ve Azerbaycan'ın ilişkileri tarihten, kültürden ve gönül bağlarından beslenerek her geçen gün daha da güçlenmektedir. Karabağ'ın işgalden kurtulmasıyla taçlanan bu dostluk ve dayanışma halklarımız arasında sarsılmaz bir kardeşlik köprüsü de kurmuştur. 2 ülkenin her alanda geliştirdiği stratejik iş birliği yalnızca bölge için değil, tüm dünya için barış, güven ve kalkınma adına önemli bir model oluşturmaktadır. Bu vesileyle başta "Bir kere yükselen bayrak bir daha inmez." diyen Mehmet Emin Resulzade'yi, "Azerbaycan ve Türkiye dost değil çünkü dostluk birbirini sonradan tanıyanlar arasında kurulur, biz gardaşız." diyen Ebulfaz Elçibey'i ve bağımsızlık yolunda hayatlarını feda eden Azerbaycan'ın kahraman evlatlarını rahmetle ve minnetle anıyor, aziz hatıralarını her zaman yaşatacağımızı vurgulamak istiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizin huzuru ve güvenliği için gece gündüz durmadan çalışan, bu konuda kahramanca görev yapan muvazzaf ve emekli astsubaylarımızın 17 Ekim Dünya Astsubaylar Günü'nü de içtenlikle kutluyorum. Şehitlerimize Allah'tan rahmet, gazilerimize acil şifalar diliyorum. Astsubaylarımızın makam ve görev tazminatının iyileştirilmesi, emekli maaşlarında artış ve ilave ek bir ödeme yapılması konularında da taleplerinin bir an önce gerçekleştirilmesini de talep ediyoruz.

İsrail, başta Gazze olmak üzere, Lübnan'da da malumunuz olmak üzere katliamlara devam etmekte. Lübnan'da saldırılarda hayatını kaybedenlerin sayısı Gazze'de olduğu gibi günbegün artmakta, İsrail'in belediye binalarına yönelik yaptığı saldırılarda da ilk belirlemelere göre Nebatiye Belediye Başkanının da aralarında bulunduğu 5 kişi hayatını kaybetti. Şehadete kavuşanlara Allah'tan rahmet, yaralılara da acil şifalar diliyorum. Bu saldırılar bir kere daha İsrail'in rayından tamamen çıktığını, âdeta bir akıl tutulması yaşadığını ve canı olduğunu bir kez daha göstermiştir. Barışı korumak isteyen tüm ülkeler İsrail'e karşı beraber mutlaka ve mutlaka hareket etmelidir. İsrail'in bu saldırılarını bir kez daha şiddetle kınıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayalım lütfen.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – İsrail, Birleşmiş Milletler Geçici Görev Gücü'ne dahi saldırı gerçekleştirmekte; işe bakın ki maalesef tek bir ses çıkmamakta, Birleşmiş Milletler çatışmalara etkin ve sürdürülebilir çözümler getirmekten oldukça uzakta durmakta. Geçtiğimiz bir yılda Gazze'de yaşananlar açıkça göstermiştir ki uluslararası hukuk kolaylıkla ayaklar altına alınmakta ve uluslararası toplum cevap vermekte yetersiz kalmaktadır. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kahredici sessizliğe ve tepkisizliğe gömülmektedir. İslam ülkeleri üç maymunu oynama gafletinden de kurtulamamışlardır. Birleşmiş Milletlere sesleniyoruz: Katil Netanyahu'yu Birleşmiş Milletler kürsüsünde konuşturacağınıza, Amerika Birleşik Devletleri Kongresinde alkışlatacağınıza derhâl kuvvet kullanmalısınız; suçlular tarih ve adalet önünde derhâl cezalandırılmalıdır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Kılıç.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi adına Grup Başkan Vekili Sayın Gülüstan Kılıç Koçyiğit.

Buyurun Sayın Koçyiğit.

32.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Freedom House'un 2024 yılı İnternette Özgürlük Raporu'nda Türkiye'nin internetin özgür olmadığı ülkeler kategorisinde yer aldığına, AKP'nin asimilasyon politikalarına ve Alevi-Bektaşî Kültür ve Cemevi Başkanlığının 16-17 Ekim tarihlerinde Munzur Üniversitesinde düzenlediği Anadolu'nun Horasan'ı Tunceli Sempozyumu'na, cezaevi idare ve gözlem kullarına ve mahpus Keyfo Başak'a ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Teşekkür ederim Sayın Başkan. Ben de Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Evet, Freedom House 2024 yılı İnternette Özgürlük Raporu'nu açıkladı ve Türkiye'nin internetin özgür olmadığı ülkeler kategorisinde yer aldığına da bu raporda yer verdi. Bu rapor çok önemli çünkü alelade bir rapor değil, internet kullanıcılarının yüzde 87'sini kapsayan ve 72 ülkedeki durumu değerlendiren bir rapor. Türkiye'ye bakalım: Türkiye bu raporda Rusya, Çin, Suudi Arabistan, İran, Mısır gibi baskıcı ülkelerle aynı kategoride bulunuyor ve aslında özgürlük meselesindeki bulunduğumuz derin krizi de açık bir şekilde ortaya koyuyor. Rapor, 2023 Haziran ile Mayıs 2024 arasındaki dönemi ele alması açısından da önemli yani çok yakın bir tarih açısından söylememiz gerekiyor.

Yine, özellikle, Kobani kumpas davası kapsamında 2014 yılına ait sosyal medya paylaşımları nedeniyle Selahattin Demirtaş, Figen Yüksekdağ ve 20 siyasetçinin dokuz yıl ile kırk iki yıl arasında değişen hapis cezaları da bu raporda yer almış. Yine, Temmuz 2023'te X platformuna getirilen reklam yasağı X'in Türkiye'de yerel bir ofis açma zorunluluğu da aslında sosyal medya üzerindeki Hükûmet denetiminin arttığının önemli bir göstergesi. Yine, Aralık 2023'te 17 sanal özel ağ yani VPN'in hizmetinin mahkeme kararı olmaksızın engellenmesi aslında yurttaşların bilgiye erişim hakkının da nasıl kısıtlandığını açık ve net bir şekilde gösteriyor.

Evet, Türkiye, Birleşik Arap Emirlikleri ve Venezuela'dan biraz daha iyi fakat Ruanda, Kazakistan ve Azerbaycan'ın gerisinde yer alıyor bu rapora baktığımız zaman. Bu da neyi gösteriyor? Türkiye'nin aslında gün geçtikçe bir sansür ve gözetim toplumuna döndüğünü, temel hak ve özgürlüklerimizin ve internet özgürlüğünün de aslında sistematik olarak yok edildiğini ortaya koyuyor. O anlamıyla buradan hızlı bir dönüş ihtiyacının altını çiziyoruz ve bulunduğumuz çağda interneti özgürleştirmek aslında demokrasiyi ve insan haklarını savunmanın bir parçasıdır görüşümüzü de paylaşmak istiyorum.

Sayın Başkan, sayın vekiller; AKP'nin asimilasyon politikaları yüzyıllık cumhuriyet tarihine aslında "level" atlatacak çeşitlilikte. Şimdi, Alevilerin özellikle bu ülkedeki eşit yurttaş olma mücadelesini engelleyen ve Aleviliği bir inanç olarak kabul etmeyen bir iktidar gerçeğiyle karşı karşıyayız. Bu anlamıyla Kültür Bakanlığına bağlı kurdukları Alevi-Bektaşî Kültür ve Cemevi

Başkanlığı Dersim'de 16-17 Ekim tarihlerinde Munzur Üniversitesinde "Anadolu'nun Horasan'ı Tunceli Sempozyumu" yapıyor. 1938'de fiziksel bir soykırımı yaşamış... Kızılbaşlığın, özellikle "Rea Haq" inancının her gün ama her gün yok edilmeye çalışıldığı bir coğrafyadan bahsediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bir Kürt coğrafyasından bahsediyoruz ama buna rağmen ısrarla bir Horasan vurgusu, bir Türklük mitiyle, İslamcı bir anlayışla aslında Dersim'in asimile edilmeye ve Dersim halkının inancının, gerçeğinin, hakikatinin inkâr edilmeye çalışıldığını açık ve net görüyoruz. Bu anlamıyla yeni bilimsel kisve altında hafıza kırım politikasının, bir inanç kırım politikasının, bir asimilasyon politikasının sistematik olarak devam ettiğini ifade etmek istiyorum.

Şimdi, diğer bir mesele, cezaevi idare ve gözlem kurulları. Otuz yıllık bir mahpus var, Bolu Cezaevinde kalıyor; Keyfo Başak. İdare ve gözlem kurulu kararı sürekli olarak onun iyi hâlli olmasını engellemek için puanını ortadan kaldırıyor. En son puanının düşürülme gerekçesi manevi danışmanla görüşmemesi ama Keyfo Başak bir Alevi, Sünni bir imamla görüşmek istemiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Tamamlayacağım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim lütfen.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Teşekkür ederim.

Hem infaz hâkimliğine hem ağır ceza mahkemesine başvurmuş ve demiş ki: "Ben Alevi'yim, bir pirle ya da dedeyle görüşmek istiyorum." Bu sağlanmış mı? Hayır. Peki, o zaman soruyoruz: Keyfo Başak'ın bu talebi neden karşılık bulmamıştır? Sünni bir din görevlisiyle görüşmeye kendisinin zorlanması aslında din ve vicdan hürriyetine aykırı değil midir? İdare ve gözlem kurulu hangi hadle kendi inancına mensup olmayan bir din görevlisiyle "Görüşmeyi reddetti." diye iyi hâlli durumunu ortadan kaldırıyor ve dokuz ay on sekiz gün daha cezaevinde kalmasına sebep oluyor? Bu soruya yanıt arıyoruz cezaevinde bulunan bütün siyasi mahpuslar adına. Bunun adı düşman ceza hukuku değilse nedir? Bu sorunun cevabını sormak istiyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Koçyiğit.

Cumhuriyet Halk Partisi adına Grup Başkan Vekili Sayın Ali Mahir Başarır.

Buyurun Sayın Başarır.

33.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Merkez Bankasının bugün açıkladığı faiz oranlarına; dün Malatya'da, bugün Sivas'ta yaşanan depremlere, TÜRK-İŞ'in eylül ayı için açıkladığı açlık sınırına ve bütçenin eylül ayında 100 milyar lira açık verdiğine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Merkez Bankası Para Politikası Kurulunun bugün faiz toplantısı vardı; bugünkü toplantıda faiz indirilmedi, yüzde 50'de tutuldu. Bu ülkede Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan "Bu kardeşiniz iktidarda olduğu sürece faiz yükselmez, faiz devamlı düşecektir." diyordu. Bu sözlerin söylendiği 21 Nisan 2023'te faiz yüzde 8,5'tu, şimdi yüzde 50. Gerçekten ülkedeki tablo bir vahamet.

Bakın değerli milletvekilleri, ticari kredi faizi yüzde 20'lerdeyken yüzde 60'larda; ihtiyaç kredisi faizi yüzde 23'lerdeyken yüzde 70'te; konut kredisinin faizi yüzde 18'lerdeyken yüzde 45'lerde.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayalım lütfen.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bu niye hemen erken bitti? Beş dakika değil miydi Sayın Başkanım?

BAŞKAN – Hayır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bir şey oldu yani o yüzden söylüyorum.

Kim konut alabilir, kim ihtiyaç kredisi çekebilir ya da kim ticaret yapabilir? Bugün faiz yüzünden milyonlarca insan ev alamıyor, milyonlarca esnaf icrada ve faizin düşeceğini vadeden, kendisi için bir onur meselesi olduğunu, faizin toplum için bir felaket olduğunu söyleyen Cumhurbaşkanı var; faiz yüzde 50!

Yine, dün Malatya'da, bugün Sivas'ta depremi yaşadık, Türkiye sallanıyor tıpkı ekonomide olduğu gibi, adalette olduğu gibi ama bir kez daha söylüyorum: Önlem yok. Depremle yaşamayı bilmeliyiz, hiçbir şey için geç kalmadık. İstanbul'da, İzmir'de ve Türkiye'nin birçok noktasında, Adana'da, Mersin'de deprem bekleniyor; bununla ilgili hâlâ ciddi bir çalışma yok, kamuoyuyla bunlar paylaşılmıyor.

Yoksulluk... TÜRK-İŞ'in eylül ayındaki açlık sınırı rakamı 19.830 lira; maalesef milyonlarca emekli, milyonlarca asgari ücretli açlık sınırının altında yaşıyor. Bugün en düşük emekli maaşı 12.500 lira ama üzülererek söylüyorum ki açlık sınırı 19.830 lira. Sormak istiyorum: Sizdeki verilerde, TÜİK'in verilerinde açlık sınırı ne? Aşağı yukarı bu. Eğer bir ülkede emeklisi, işçisi, asgari ücret alan yurttaşları açlık sınırının altında yaşıyorsa durum bir felaket. Yoksulluk sınırını konuşmak istemiyorum, 64.595 lira.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – İki dakika uzatmıştım, buyurun, bitirelim lütfen.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Öğretmenler bu maaşı alamıyor. Türkiye günden güne yoksullaşiyor, Türkiye'nin ekonomisi sallanıyor; Türkiye'de yönetilemeyen bir ekonomi var.

Şimdi, bütçe açığı; üzülererek söylüyorum ki bütçe eylül ayında 100 milyar açık vardı. Peki, niye sürekli açık veriyor? Yani bütçemiz 1,5 trilyona yakın bir açık verecek, görülmemiş bir şey. Şimdi, üzülererek söylüyorum, ne dediler? "Temsil giderlerinde indirime gideceğiz." ama bakıyoruz ki temsil giderleri 115 milyon lira artmış, 1 milyar 969 milyar olmuş. Kırtasiye, yayın, baskı, cilt giderleri harcaması 12 milyar 225 milyon olmuş, Erdoğan örtülü ödenekten dokuz ayda 8 milyar harcama yapmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Son cümlelerim, bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Lütfen.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Daha vahim bir şey söyleyeyim: Uçak kiralama giderlerine bu ülkede 3,5 milyar aktarılmış. 10, 11, 12, 13; belli değil ama Cumhurbaşkanının sarayında 10'un üzerinde uçağı olduğunu herkes biliyor. Şimdi, taşıt kiralamaya 3,2 milyar harcanmış. Tasarrufa gidecektik, bu tasarrufa gidip emekliye ve işçiye, ezilen kesime yardım edilecekti, ekonomi toparlanacaktı ama gördüğünüz gibi uçağa verilen para 3,5 milyar, taşıtlara verilen para 3,2 milyar, temsil gideri neredeyse 2 milyar.

Bu böyle gitmiyor, gitmeyecek; bunlar toplumun gerçeği. Ne kadar duyarlısınız bilmiyorum ama bir sokağa çıkın, insanlarla konuşun; uçaklarla, taşıtlarla gezmekle bu olmuyor. Türkiye sefalet içerisinde.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Başarır.

Sayın Aşıla, bir söz talebinizi görüyorum.
Buyurun, yerinizden.

34.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıla'nın, Cumhurbaşkanlığı kararıyla şans oyunlarından savunma sanayisine aktarılan payın yarı yarıya indirildiğine ilişkin açıklaması

MEHMET AŞILA (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Millî Piyango ve bahis oyunlarının özelleştirilmesinin ardından, bundan on ay önce, Cumhurbaşkanlığı kararıyla şans oyunlarından savunma sanayisine aktarılan pay yarı yarıya indirilerek yüzde 20'den yüzde 10'a düşürülmüştür. Bu indirimle birlikte, 2024 yılında savunma sanayisine şans oyunlarından aktarılabilecek gelir 66 milyar liradan 33 milyar liraya düşecektir. Madem savunma sanayisi için kaynağa ihtiyaç var, öyleyse Millî Piyango ihalesini alan imtiyazlı holdingden savunma sanayisi için alınan pay neden azaltılıyor? İmtiyazlı holdingden savunma sanayisi için alınan miktarı yarıya düşürelim, bunun yerine vatandaştan vergi alalım, öyle mi? İşte bu anlayış, önce millet yerine önce imtiyazlılar anlayışıdır diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Aşıla.

Adalet ve Kalkınma Partisi adına Grup Başkan Vekili Sayın Leyla Şahin Usta.

Buyurun Sayın Usta.

35.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, 17 Ekim Dünya Yoksullukla Mücadele Günü'ne; Birleşmiş Milletleri, İsrail'in devam ettirdiği soykırımın bitirilmesi için aksiyon almaya davet ettiklerine, 18 Ekim Nuri Pakdil'in vefat yıl dönümüne, 17 Ekim Dünya Astsubaylar Günü'ne, bugün Sivas'ta yaşanan depreme, İzmir Büyükşehir Belediyesinin Elâzığ'da okul yapma sözüne ve İstanbul Büyükşehir Belediyesinin 100 bin konut vaadine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bugün, Dünya Yoksullukla Mücadele Günü; Birleşmiş Milletler, 1992 yılında dünyadaki yoksulluğa işaret etmek ve yoksulluğu bitirmek amacıyla 17 Ekim'i Dünya Yoksullukla Mücadele Günü olarak belirledi. Her yıl 17 Ekim yoksulluk içinde yaşayan insanlar ve yoksulluğun sebep olduğu insan hakları ihlalleri konusunda nasıl daha fazla çözüm üretilebileceğini göstermek amacıyla anılıyor.

Birleşmiş Milletlere diyoruz ki: "Yoksullukla mücadeleyi sadece bir gün hatırlamak, sonra dönüp eşitsizliğin taşlarını döşemek, bu yakıcı soruna çare olmayacaktır. Günümüzde 110 ülkede yaşayan 6,1 milyar kişiden 1,1 milyarının yoksullukla mücadele ettiğini düşündüğümüzde, bize lazım olanın sadece bir gün değil, yaşadığımız her gün dünyanın bir yarısındaki açlıkla mücadele edenleri unutmamak olduğunu ve son bir yıldır Gazze'de açlıktan ölen çocukların ve insanların artık ölmemesi için dünyayı İsrail'in devam ettirdiği soykırımın bitirilmesi için bir barış çağırısına ve aksiyon almaya davet ediyoruz.

18 Ekim Nuri Pakdil'in ölüm, vefat yıl dönümü. "7 Güzel Adam"dan biri olan, ömrü ve fikri davanın çilesini çekmekle geçmiş olan, "Kudüs Şairi" olarak da anılan üstat Nuri Pakdil'in vefatının seneidevriyesinde kendisini de rahmet ve minnetle anıyorum. Nuri Pakdil yalnızca bir yazar değil, bir dava adamı, medeniyetimizin inşasında önemli bir düşünürdür. Onun "Tür Dağı'nı yaşa/Ki bilesin nerede Kudüs/Ben Kudüs'ü kol saati gibi taşıyorum." dizelerindeki Kudüs sevgisi ve inancı bizlere her daim yol gösterici olmuştur. Duruşuyla, kalemiyle, inancıyla mücadele eden Pakdil, genç kuşaklar için ilham kaynağı olmaya devam edecektir. Kendisini bir kez daha rahmetle ve minnetle anıyorum.

Yine, bugün, Astsubaylar Günü. Türk Silahlı Kuvvetlerinin fedakâr ve kahraman mensupları olan astsubaylarımızın ülkemizin güvenliği ve huzuru için gösterdiği azim ve kararlılık her zaman gurur kaynağımız olmuştur. 17 Ekim Astsubaylar Günü vesilesiyle ben de görevlerini yapan bütün astsubaylarımıza sağlık, mutluluk ve başarılar diliyorum.

Bugün Sivas'taki deprem haberiyle elbette ki yeniden bir heyecan ve endişe yaşanıldı. Çok şükür bir can kaybımız yok, hasarımız yok ama elbette ki 6 Şubat'tan beri dünya tarihinin en büyük afetini yaşayan ülkemizde de o günden bugüne kadar da dünya tarihinin en büyük bir yapısal operasyonu, bir dönüşüm operasyonu devam ediyor. Bunu gayretimizi ve çabamızı hız kesmeden devam ettireceğiz ve tüm vatandaşlarımızın huzurlu ve güvenli bir şekilde yuvalarına kavuşmaları için bu devasa operasyonu inşallah verdik, yerine getirerek tamamlayacağız, herkesi de yuvalarına kavuşturacağız, bundan kimsenin şüphesi olmasın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Tamamlayacağım.

Ama verilen birtakım sözler var, bunları da unutmamak lazım. Örneğin, Elâzığ'da İzmir Büyükşehir Belediyesinin bir okul yapma sözü var, bir buçuk yıl önce temeli atılmış ve maalesef tamamlanmamış, temeli atılmış durumda bekliyor. Bu aşamayı takip etmek elbette ki herkesin görevidir ama verilen sözler tutulmalı.

Dün de sormuştum, İstanbul Büyükşehir Belediyesinin de 100 bin konut vaadi vardı, beş yıl geçti aradan, bildiğim kadarıyla sadece 4 bin konut yapıldı. Bunların yapılması da elbette ki insanların güvenliği için, konut üretimi açısından önemlidir, kıymetlidir. Bunları da takip etmek ve bu konutların yapılmasını da sağlamak herkesin sorumluluğudur.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Usta.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

36.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Dün de sormuştum, İstanbul Büyükşehir Belediyesinin yaptığı konut sayısı ile ilgili, "4 bin" demişlerdi; 11 bin 500 konut yapılmış, onu söyleyeyim.

İki: Okul yaptırmak Millî Eğitimin, genel bütçenin, iktidarın sorumluluğunda olan bir şey.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Mesele o değil, verilen sözler.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sadece Mersin'de depreme dayanıklı olmadığı için 21 tane okul yıkılmış, bunlardan bir tanesi yapılmamış. Kırıkhan'da yıkılan okulu İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Sayın Ekrem İmamoğlu yaptırıyor, inşaatı bitmek üzere, Adıyaman'da yaptırıyor, Türkiye'nin her yerinde yaptırıyor ama iktidar partisinin Grup Başkan Vekili "Belediyeler niye okul yapmıyor?" diyor.

Kardeşim, yapmıyorsanız bırakın o belediyelerin partisi bu ülkeyi yönetsin; gayet de iyi yönetiriz, merak etmeyin. (CHP sıralarından alkışlar)

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Alakası yok, alakası yok; sağa sola sapmayın, öyle değil, söz vermiş.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta.

37.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkanım, çok açık ve net söyledim, dünya çapında büyük bir operasyonu

yürüttüğümüzü ve bunu kararlılıkla sürdürdüğümüzü söyledim ama verilen sözlerin de tutulması önemlidir dedim. İzmir Büyükşehir Belediyesi bir okul sözü vermiş, bir buçuk yıl önce temelini atmış ve okulu bitirmemiş; bunu söyledik.

Yaptıklarına bir şey diyen yok, bizim de yaptıklarımıza bir şey demiyorlar farkındaysanız.

GÜRSEL EROL (Elâzığ) – Sayın Başkanım, size yanlış bilgi vermişler.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Evet, “93 bin konut yapıldı, teslim edildi.” diyen yok. Ben de dedim ki: İzmir Büyükşehir Belediyesi bir buçuk yıl önce attığı temeli tamamlasın, bu okulu hizmete açsın.

Teşekkür ediyorum.

GÜRSEL EROL (Elâzığ) – Sayın Başkanım, size eksik bilgi vermişler, arkadaşlarınız size yanlış ve eksik bilgi vermişler; birazdan ben kürsüden açıklayayım.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Gerek yok, cevabı Mahir Bey'den aldım.

BAŞKAN – Sayın Mustafa Adıgüzel, bir talebinizi görüyorum.

Buyurun.

38.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, hepatit B ve tetanos aşılarının tedarikinde sorun yaşandığına ilişkin açıklaması

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sağlıkta kötü yönetim anlayışı maalesef, en temel sağlık hizmetlerinin sunumunu engelliyor. Şimdi, bütün hastanelerden ve hekim arkadaşlardan gelen tedarik zincirinde, stok zincirinde bir aşı yokluğu sorunu ortaya çıkıyor; hepatit B aşısı ve özellikle tetanos aşısında sorunlar var, birçok yaralanma vakasına tetanos aşısı yapılamıyor.

Biliyorsunuz, işe alımlarda bir sağlık taraması yapılıyor hepatitle ilgili -kalabalık ortamlarda çalışılacak- bu takibin, bu tetkiklerin yapılmaması konusunda -dikkatinizi çekiyorum- sözlü talimatlar, yazılı da değil sözlü talimatlar... Daha sonra burada çıkacak olan vakalarda, tetanosta veya hepatit B'de o sağlık çalışanlarını kim koruyacak? O yüzden, sorduk Sağlık Bakanlığına, cevap istiyoruz: Aşı tedarikinde bir sorun mu var? Özellikle çocukların temel aşılarında...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkürler Hocam.

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Bu konuda bir deneyimimi ben de paylaşmak istiyorum, genel bir husus. Aldığım tedaviden dolayı hepatit B aşısı, 2 de repetesi yani 3 doz hepatit B aşısı olacağım. Eğer Marmara Üniversitesi Hastanesine gitmezsem semt kliniklerinde, aile hekimliklerinde bunu bulamıyoruz. En son ikamet ettiğim yerdeki hekimliğe gittim, dedi ki: “Biz de erişkin hepatit B aşısı yok, çocuk da çok sınırlı.” “Peki, bu eczanelerde satılıyor mu?” dedim, “Satılıyor.” dediler. Gittim, ayıptır söylemesi, oradaki eczanede ne kadar stok varsa onu aldım ve dedim ki: “Götüreyim, aile hekimliğine bırakayım, hani gelen ihtiyaç sahibi burada refüze olmasın.” Bir miktar erişkin... Erişkin biraz çoktu, pediatrik forum azdı, gittim almadılar benden, kabul etmediler.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Zaten alamaz ki.

BAŞKAN – İşte, bilmiyorum yani nedir, ne değildir, onu hocamız, hekim hocamız daha iyi bilir.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Alamaz ki zaten alırsa...

BAŞKAN – Gittim, geri çevirdiler, dedim ki: “Ya, bunu ben eczaneye geri de veremem.” Dediler ki: “Başka bir şeyi, Bakanlık gelmeyen bir şeyi buzdolabına koyamayız.” E, Bakanlıkta da yok ya da yeterince yetkin dağıtılmıyor. Bu yaşadığımı da paylaşayım istedim. Zor şer olabildik 3'üncü aşığı.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Hocam.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

39.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Teşekkür ederim.

Bir dönem aile hekimliği yaptığım için biliyorum yani aldığınız her ürünün bir barkodu var, numaraları var, nereden geldiği kayıt altında olmak zorunda.

BAŞKAN – Evet, evet.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Merdiven altı bir üretim olabilir, her şey olabilir, dışarıdan hiçbir şey alamazlar, Bakanlık onaylı resmî yazışmalarla almak durumundalar, o yüzden almamışlardır ve dediğiniz gibi, buzdolabında bulunacak ürünlerin hepsi de bellidir.

Hepatit B aşısının belli hastanelerde olması, aile hekimlerine dağıtılmamasıyla ilgili bir dağıtım sıkıntısından değil, kontrol altında tutulması ve toplumdaki yaygınlığının da kayıt altında tutulması açısından belli mercilerde daha çok yapılması, aşının takip edilmesi öneriliyor. Çocuk aşıları açısından hepsi zaten takipli ve yapmak zorundalar; yapılmazsa negatif puana düşebilirler, o yüzden daha sıkı takip ediliyor. Genel işleyiş açısından dünyadaki kural da böyledir yani, hiçbir sağlık kurumuna dışarıdan bir şeyi getirip ekstra veremezsiniz.

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Sayın Başkan, ruhsatsız ilaç...

BAŞKAN – Çocuğun birinin “Yok.” diye geri çevrilmesi... Ama mantığa katılıyorum, tabii ki rasyonel bir açıklaması vardır, çünkü gelmiş... “Beleş olsun, deve tepiği olsun.” şeyi bir tek bu sağlık konusunda geçerli değil.

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, 6 Şubat depremlerinden etkilenen bölgelerle ilgili bir toplumsal seferberliğe ihtiyaç olduğuna ilişkin konuşması

BAŞKAN – Bir diğer hususu ara vermeden önce paylaşmak istiyorum. Ben Adıyaman diyeyim ama siz bunu Maraş, Hatay, Malatya, Urfa, Diyarbakır olarak da alın. Arkadaşlar, deprem büyük bir yara olarak kanamaya devam ediyor. Biz bir kışı daha bu insanlar soğukta aç, çıplak geçirmesin diye bütün toplum olarak -kurumlarımız, sivil toplum, devlet- bir şekilde seferber olduk ama inanın ki -yani sadece Adıyaman'la ilgili gözlemimi söylüyorum ama dediğim gibi, siz bu Adıyaman'ın yerine Malatya'yı da koyun, Maraş'ı da koyun- sıkıntı büyük. Bir toplumsal seferberliğe ihtiyaç olduğunu düşünüyorum çünkü eskimeye başladı, aşınmaya başladı, insanların eski duyarlılık eşikleri yok, devletin eski hassasiyeti söz konusu değil. Öte yandan, imara dönük tartışmalı konular da devreye girince olan altyapısız ya da sorunlu altyapılar... Sağlığa erişim konusunda sıkıntı var, okula erişim konusunda sıkıntı var, ısınma en büyük problem. Bu konuda tekrar, başta kendi vicdanlarımız ve bireysel hareketlenmelerimiz olmak üzere, herkesi, bütün kurum ve kuruluşları belki salt bu gündemle yeniden, nasıl bir toplumsal seferberlik verebiliriz diye... Kış kapıda. Hani bir laf vardır "Helva senin ocağında kavrulmuyorsa tadı lezzetli gelir, ölün senin evinden çıkmamışsa helvanın tadı lezzetli gelir." diye. Bu konuda duyarlılığınızı bildiğim için, bunu bütün Genel Kurulla paylaşmak istedim.

Efendim, birleşime yirmi dakika ara veriyoruz.

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 16.05

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KATİP ÜYELER: Elvan IŞIK GEZMİŞ (Giresun), Rümeyza KADAK (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 9'uncu Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum. Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Saadet Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Buyurun:

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin tarafından, kumar bağımlılığıyla daha etkin mücadele edilmesi, toplum sağlığının korunması, gençlerin zararlı alışkanlıklardan uzak tutulması ve organize suçlarla mücadelede daha etkili adımlar atılması amacıyla 17/10/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin Genel Kurulun 17 Ekim 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

17/10/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 17/10/2024 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

İsa Mesih Şahin
İstanbul
Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili ve Grup Başkan Vekili İsa Mesih Şahin tarafından, kumar bağımlılığıyla daha etkin mücadele edilmesi, toplum sağlığının korunması, gençlerin zararlı alışkanlıklardan uzak tutulması ve organize suçlarla mücadelede daha etkili adımlar atılması amacıyla 17/10/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 17/10/2024 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Saadet Partisi Grubu adına Denizli Milletvekili Sayın Sema Silkin Ün konuşacaklar.

Buyurun. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır, uzatamıyoruz.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA SEMA SİLKİN ÜN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, millî ya da gayrimillî, sanal ya da gerçek, legal ya da illegal fark etmeksizin kumar illetinin toplumsal cazibesini ortadan kaldıracak, gençlerimiz arasındaki bu özendiriciliği giderecek çalışmaları yapmayı siz değerli milletvekillerimizin takdirine sunmak üzere huzurlarınızdayım.

DDK'nin raporuna göre, 18 yaş altındaki gençlerin yüzde 30'a yakını şans oyunlarına yöneliyor. Önemli sivil toplum kuruluşlarımızın yayınladığı araştırmalar rakamların korkunç boyutuna dikkat çekiyor. Dünyadaki kumar gelirinin yüzde 2,5'inin, İsveçli sanal kumar şirketleri gelirlerinin dörtte 1'inin Türkiye'den elde edildiği bildiriliyor. Türkiye'de beş yıl önceki 2 milyon sanal kumar bağımlısının bugün 10 milyona ulaştığı ifade ediliyor. Bu rakamlar meselenin ciddiyetini gözler önüne seriyor. Türkiye'yi 85 milyonluk nüfusu ve genç potansiyeliyle bu konuda büyük bir para kaynağı olarak gören uluslararası dev şirketler milyarlarca dolarlık pastadan pay almak için büyük çaba sarf ediyorlar. İşin kara para tarafının devasa şekilde mafyatik networkü beslemesi de cabası. Gençlerimizin bağımlılık alanlarına yenilerini katmaktan devasa kara para networküne toplumsal finansörlük yapmaya, aile ve toplumu zedeleyen ve bugünlerde fazlasıyla hissettiğimiz cinnet hâllerine yaptığı etkiye kadar bu illele mücadelede hem devletin hem Gazi Meclisimizin hem de sivil toplumumuzun omuzlarında büyük bir sorumluluk var.

Maalesef Ceza Kanunu'muzda kumar oynamak değil, kumar oynanması için yer ve imkân sağlamak suç sayılıyor. Oysa kumar oynamayı kabahat, kumar oynanması için yer temin etmeyi suç sayan bir sistemde kumardan doğan toplumsal sorunları çözmenin imkânı yoktur. Meselenin "Vergisi az mı olsun, çok mu?" boyutu ise yarattığı devasa toplumsal sorunlar karşısında, devlet eliyle teşvik edilen ve sınırları çiğnenip küresel para aklama değirmenine su taşınarak yaratılan zincirleme reaksiyon karşısında devede kulaktır.

Bu devasa sorunun hangi boyutuna değinsek bataklığın çeperinin daha da büyüdüğünü görüyoruz. Zannediyor musunuz ki bu durum yaşadığımız cinnet hâllerinden, vahşice yaşanan cinayetlerden, kokmasın diye burnumuzu çevirdiğimiz bataklık ikliminden bağımsızdır. Madem aileyi, toplumu, gençleri korumak istiyoruz, sanalına, gerçeğine bakmaksızın, hangi şirin sıfatlarla sunulduğuna bakmaksızın kumarın da bir bağımlılık olduğunu, başına "millî" ifadesi kondurduğumuzda zararının azalmadığını unutmamalıyız. Siz "at yarışı" "iddia" "piyango" dersiniz, toplum, alışkanlığını, elindeki cep telefonu ile bir tık ötedeki daha fazla umut vadeden haz ve imkânlarla yönelir.

Değerli milletvekilleri, Anayasa'mızın gençleri korumakla yükümlü olduğumuzu bizlere hatırlatan maddeleri var. Kadim kültürümüz, kumarın ocakları söndürdüğünü ifade eden sözlerle dolu. Bu yüzdendir ki dinimiz "şeytan işi" "pislik" der ve terk edilmesini emreder. Biz ise maalesef, alınan vergi neden artırıldı, neden bilahare yarıya düşürüldü diye hayıflanmaktayız; şans oyunları yoluyla toplanan vergilerin imtiyazlı birilerinin cebine girmesini dert ediyoruz; vergisiyle, damgasıyla, puluyla meşru hâle getirilen bu illele mücadele etmesini bekliyoruz bir de devletimizden. "Eğer yasaklanırsa daha cazip hâle gelir, kara ve sanal olan daha fazla bu işten istifade eder." demek, kendi beslediğimiz döngüye farkında olmadan kılıf bulmaktır. Mesela, bir başka bağımlılık olan uyuşturucu, acaba devlet eliyle vergisi belirlenerek belli oranda meşru hâle getirilse onunla mücadele etmek mümkün olur mu? Ne zamana kadar "özgürlük" "hak" kavramlarının ardına sığınarak toplumsal illelele gerçek mücadeleyi öteleyecek, bugün aklımıza dahi gelmeyen, yarının yeni maddi ve manevi problemleriyle uğraşmayı ve ağır bedeller ödemeyi sürdüreceğiz? Sizce de artık sorunları kökten çözecek cesaretimizi toplama vakti gelmedi mi?

Tüm bu izahattan hareketle, başta gençler olmak üzere toplumu bu bağımlılık illetinden koruyacak gerekli tedbirlerin alınması adına araştırma önergemize desteklerinizi bekliyoruz. Geçtiğimiz haftalarda Milliyetçi Hareket Partisi Milletvekili Halil Öztürk'ün de benzer bir kanun teklifi olmuştu. Ben özellikle Milliyetçi Hareket Partisinden, iktidar ortağından bu konuya destek vermesini ve hep birlikte bu çözüme ortak irade ortaya koymamızı temenni ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Ün.

İYİ Parti Grubu adına Aksaray Milletvekili Sayın Turan Yaldir. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA TURAN YALDIR (Aksaray) - Sayın Divan, kıymetli milletvekilleri; İYİ Parti Grubum adına söz almış bulunuyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ülkemizin en önemli sorunlarından biri olan gençlerimizin kumar ve uyuşturucu bağımlılığına ayrıca dikkat çekmek istiyorum. Bu sorun sadece bireysel bir sorun olmanın ötesine geçmekte, aynı zamanda sosyal yapımızı da tehdit eden büyük bir kriz hâline dönüşmektedir. Gençlerimizin bu batağa sürüklenmesinin en temel sebeplerinden biri işsizlik, gençlerin yalnızca ekonomik açıdan değil, aynı zamanda psikolojik açıdan da derin yaralar almasına sebep olmaktadır. Gelecek kaygısı, ekonomik sıkıntılar ve umutsuzluk içinde çareyi kolay yoldan para kazanma umuduyla kumarda, sahte bir rahatlama arayışıyla ise uyuşturucuda arıyor. Bu durum, gençlerimizin hayallerini ve umutlarını her geçen gün daha da karartmaktadır. Ne yazık ki uyuşturucudan elde edilen kara paranın kumar yoluyla aklanması bu girift ilişkiyi daha da derinleştiriyor. Toplumdaki bu karanlık döngü sadece gençlerimizi değil, ailelerini ve çevrelerini de etkileyerek geniş bir etki alanı yaratıyor. Ülkemizin gençleri, organize suç örgütlerinin tuzağına düşürülüyor ve bu döngü, maalesef, iktidarın göz yummasıyla büyüyor. Suç örgütleri, gençlerin çaresizliğinden faydalanarak onları daha fazla bağımlılığa itmekte ve bu durum toplumun huzurunu tehdit etmektedir.

Hükûmet, gerekli denetimleri yapmadığı gibi gençlerimize iş, eğitim ve sosyal destek sunmaktan da aciz kalıyor. Bu bağlamda, kamu kurumlarının ve sivil toplum kuruluşlarının da devreye girmesi büyük önem arz etmektedir. Eğer gençlerimize istihdam olanakları sağlanmazsa onları bu çıkmazdan kurtarmak imkânsız hâle gelecektir. Bu sorunun çözümü Hükûmetin sadece söylemde değil, icraatlarında da gençlere yönelik ciddi politikalar geliştirmesinden geçmektedir. Eğitimin kalitesinin artırılması, staj ve iş imkânlarının çoğaltılması, gençlerin kendilerini geliştirebilecekleri alanlara yönlendirilmesi son derece önemlidir.

Gençlerimiz geleceğimize; onları kumar ve uyuşturucu bataklığına terk etmek toplum olarak hepimizin geleceğini tehlikeye atmaktadır. Bu nedenle, sadece Hükûmetin değil, tüm toplumun bu konuda sorumluluk alması ve harekete geçmesi gerekmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURAN YALDIR (Devamla) – Hep birlikte, gençlerimizin umutlarını yeşertmek ve geleceğimizi kurtarmak için el birliğiyle çalışmalıyız.

Teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Yaldir.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Ağrı Milletvekili Sayın Heval Bozdağ.

Buyurun Sayın Bozdağ. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA HEVAL BOZDAĞ (Ağrı) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Aslında, iktidar, bu konuya dair bir şeyler yapmaya çalışıyor. Ekonomi Bakanının bir açıklaması var; suç gelirlerinin aklanmasını önleme amacıyla yasa dışı bahis ve kumarla mücadelesini kesintisiz bir şekilde sürdürdüğünü açıklıyor ve kanunen yasak olan sanal kumarı engelleyeceğini söylüyor. Bakan "Yasa dışıyla mücadele edeceğiz." diyor burada sadece. "Kumarla, bahisle, suçlarla mücadele edeceğiz." şeklinde herhangi bir ibare yok bu açıklamada. Gerçekten bunu istiyor muyuz?

MASAK çalışmaya başlamış. Biliyorsunuz, daha önce çalışmıyordu, personel sayısı bile azaltılmıştı. Organize suç şebekeleri, mafya, çete organizasyonları ülkede cirit atıyordu. Bir kara para aklama merkezi hâline gelmişti ülke neredeyse. Siyaset, çete ve mafya ilişkisi açığa vurmuştu. En sonunda gri listelere girdik. Gri listelerden çıkma yolu olarak da FATF'nin baskısı altına alındık, onların önerileri maalesef ki gündeme geldi ve gri listeden çıkmanın yolları arandı. Bunlardan biri de bunlarla mücadele etmektir.

Peki, bu bahis çeteleri ve burada açığa çıkan miktar... Yasa dışından ne yapılmaya çalışılıyor? Açıkçası yasallaştırılmaya çalışılıyor. MASAK çalışmış -dediğim gibi- 2022 ile 2024 yılları arasında 280 binden fazla banka hesabının yasa dışı bahis tahsilatları için kullanıldığını ve bu paraların suç örgütlerine aktarıldığını tespit etmiş. 2018 ile 2023 yılları arasında ise bizim şans oyunlarından vergi gelirleri olarak yaklaşık olarak 20 katına çıkmış bir vergi geliri elde ettiğimizi söylemek isterim. Aslında yasa dışıyla mücadele ediliyor, bahisle, kara parayla, şans oyunları ile mücadele edilmiyor; sadece bunun yönünün ülke içerisine çevrilmeye çalışıldığını belirtmek istiyorum.

Gençler bu ülkeden umudunu kestiler. Biraz önce işsizlikten bahsedildi, onları tekrarlamayacağım. Üniversite mezunu işsizliğinde Avrupa lideriyiz, gelir eşitsizliğinde Avrupa'da lideriz. Gençler başarılı olsalar bile eğer iktidar yanlısı değilse mülakatlarda eleniyorlar; eğitimle, bilimle, emekle bir yere gelinemeyeceğini, liyakatsiz kadrolaşmaların karşısında sonuç alamayacaklarını görmekteler; ümitsizlik ve kolay para kazanma yolları arayışı da bu şekilde yaygınlaşmakta.

Bu önergenin önemini belirtir, desteklediğimizi söylemek isterim.

Saygılarımı sunarım. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bozdağ.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili Sayın Aykut Kaya. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA AYKUT KAYA (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulumuzu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Özellikle son yıllarda sanal kumarın hızla yayılması ve gençlerimizi hedef alması endişe verici bir noktaya ulaşmıştır. Mevcut yasal düzenlemeler yalnızca kumar oynanması için yer sağlama eylemini suç sayarken kumar oynamayı idari para cezasıyla sınırlı tutmaktadır. Geçtiğimiz sene Türkiye'de 160 bine yakın yasa dışı kumar ve bahis sitesi kapatılmıştır; bu sayı durumun vahametini ortaya koymaktadır. Bu sitelerin çoğu yurt dışı platformlarından faaliyet gösterdikleri için de mücadele de yeterince etkili olamamaktadır.

Dünya Sağlık Örgütü'nün verilerine göre, dünyada yaklaşık 350 milyon kişinin kumar bağımlılığı riski altında olduğu tahmin edilmektedir. Türkiye'de ise bu risk, internetin yaygınlaşmasıyla daha da artmaktadır, özellikle gençler arasında sanal kumar bağımlılığı hızla artmaktadır. Araştırmalar genç yaşta başlayan kumarın aile içi sorunlara, boşanmalara ve ekonomik çöküntülere yol açtığını göstermektedir. Bu sorun bireylerin yaşamını altüst ederken toplum sağlığını da tehdit etmektedir.

Kumar bağımlılığı yalnızca bireysel bir sorun değil, terör örgütleri ve organize suç örgütleriyle de yakından bağlantılıdır. Elde edilen yasa dışı gelirlerin kara para aklama, terör ve diğer suç faaliyetlerini finanse etmede kullanıldığını da unutmamak gerek.

Millî Piyangoyu satın alan Demirören'e ait Sisal Şans Oyunlarının "web" sitesine veya mobil uygulamasına girdiniz mi? Sanal oyunlarla zenginleştirilmiş bu platform kumarı teşvik eden bir yer hâline gelmiştir. Diğer taraftan, çeşitli video sitelerinde "fenomen" olarak adlandırılan kişiler sanal kumarın reklamını yapmaktalar.

Hangi kanalla olursa olsun merak edip bu batağa giren vatandaşlarımız paralarını kaybediyor, borçlanmaya başlıyorlar,

zararı telafi etmeye çalıştıkça da daha da derinine batıyorlar; süreç ne yazık ki intihara kadar varabiliyor.

Unutmayalım ki kumar ya da sanal kumar geleceğimizi çalan görünmez bir tehlikedir. Eğer bugün önlem almazsak yarın çok geç olabilir. Gençlerimizi bu karanlığa teslim etmeyelim, birlikte mücadele edelim, aydınlık geleceği birlikte inşa edelim.

Bu önergeye Cumhuriyet Halk Partisi olarak destek verdiğimizizi belirtiyor, Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kaya.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Adıyaman Milletvekili Sayın İshak Şan.

Buyurun Sayın Şan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA İSHAK ŞAN (Adıyaman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Saadet Partisinin grup önerisi hakkında AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım.

Türkiye’de kumar ve şans oyunlarının engellenmesiyle ilgili olarak iktidarımız dönemlerinde ciddi önlemler ve düzenlemeler yapılarak hem yasal boşluklar doldurulmuş hem de kumarın olumsuz sosyal ve ekonomik etkileri azaltılmaya çalışılmıştır. Yine, hükümetlerimiz döneminde kumarla mücadele kapsamında internet üzerinden kumar oynanmasını engellemeye yönelik tedbirler de alınmıştır. Türkiye’de sanal kumar platformlarına erişim BTK eliyle yasaklanmıştır. Bununla birlikte kumar oynanmasına imkân sağlayan yer ve kişiler için cezai yaptırımlar artırılmıştır. Çevrim içi yasa dışı bahisle mücadele kapsamında geçtiğimiz yıldan bu yana kolluk kuvvetlerimizce 453 operasyon düzenlenerek 2.952 kişi gözaltına alınmış, 1.070 kişi tutuklanmış, 819 kişiye ise adli kontrol uygulanmıştır. Sanal kumarın önlenmesine yönelik cezai ve teknolojik önlemlerin yanında, yasa dışı kumar sitelerinin finansal işlemlerine de müdahale edilmektedir. Özellikle, sanal kumar platformlarına para akışını engellemek amacıyla Hazine ve Maliye Bakanlığımız tarafından finansal takip mekanizmaları geliştirilmiştir. Geçen yıl MASAK tarafından yaklaşık 500 milyon lira ve 5,5 milyon dolarlık yasa dışı bahis tahsilatı tespit edilmiş olup işlemler teşebbüs aşamasında engellenerek cumhuriyet başsavcılıklarına bilgi verilmiştir. Millî Piyango İdaresi tarafından illegal olarak düzenlenen her türlü şans ve bahis oyunlarını sanal ortamda oynatan internet siteleri tespit edilerek Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuna ihbar edilmektedir. Bu doğrultuda, geçen yıl yaklaşık 168 bin ve bu yılın ocak-eylül döneminde yaklaşık 183 bin siteye yönelik tespit yapılarak erişim engeli getirilmesi için ihbarda bulunulmuştur. Bu yıl, aylık ortalama 20 bin civarında site için de önlem alınmıştır. Sanal ortamda oynatılan talih oyunları hakkındaki yönetmeliğin yürürlüğe girdiği 2006 yılından bugüne kadar yaklaşık 422 bin site için ihbarda bulunulmuş ve bunların yaklaşık 393 bini için erişim engeli tedbirinin uygulanması sağlanmıştır. Öte yandan, kumar ve şans oyunlarının zararlı etkilerine karşı kamuoyunu bilinçlendirme kampanyaları başlatılmış, gençlerin kumar bağımlılığına karşı korunması amacıyla çeşitli farkındalık kampanyaları yürütülmüş, özellikle ailelere ve okullara yönelik bilgilendirme çalışmaları yapılmıştır; bununla birlikte, bağımlılık tedavisi konusunda da gençlere yönelik sosyal destek programları uygulanmıştır.

Bu çerçevede, Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan öncülüğünde yasa dışı bahis, kumar ve her türlü zararlı alışkanlıkların önlenmesi ve organize suçlarla mücadele konularında atılan adımların daha ileriye taşınması için çalışmaya devam edeceğimizi bildiriyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Şan.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkan, bu karar gençlerimiz adına, ülkemizin geleceği adına önemli bir karar dolayısıyla bu oylamada karar yeter sayısı talep ediyoruz.

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunup karar yeter sayısı arayacağım.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Başkanım, bizim sayımız daha fazla.

BAŞKAN – Divanda mutabakat sağlanamadığından dolayı elektronik cihazla oylama yapacağım.

Oylama için iki dakika süre veriyorum ve oylamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.29

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 16.34

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER: Elvan IŞIK GEZMİŞ (Giresun), Adil BİÇER (Kütahya)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dokuzuncu Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum. Saadet Partisi Grubu önerisinin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı. Şimdi öneriyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Kâtip Üyeler arasında ihtilaf olduğundan elektronik cihazla oylama yapacağım.

Oylama için iki dakika süre vereceğim.

Oylama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylamaya başlandı)

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Hiç buraya bakmadı!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Kâtip Üye bu tarafa bakmadı bile Başkanım!

BAŞKAN – Mutabakat yok Sayın Usta yani ben baksam ne olur? Şimdi, iki dakika sonra saçımız önümüze dökülür varsa.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Başkanım, senin gözlerin keskin!

BAŞKAN – Kabaca 100-120 kişi var.

(Elektronik cihazla oylamaya devam edildi)

BAŞKAN – Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.37

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.43

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER: Elvan IŞIK GEZMİŞ (Giresun), Rümeysa KADAK (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 9’uncu Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

Saadet Partisi Grubu önerisinin ikinci oylamasında da karar yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi öneriyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

İhtilafa gerek kalmasın, elektronik oylama yapalım, tartışma olmasın.

Süreniz iki dakikadır.

Oylamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın arkadaşlar, yapılan üçüncü oylamada da karar yeter sayısı bulunamadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 22 Ekim 2024 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati:16.45